

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza grantových činností

Analysis of grant activities

Sandra Šrámková

Plzeň 2015

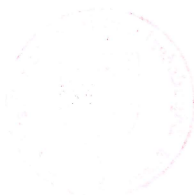
ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Sandra ŠRÁMKOVÁ**
Osobní číslo: **K11B0506P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Analýza grantových činností**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte grantovou činnost v České republice.
2. Analyzujte využití grantů pro financování vysokých škol.
3. Představte vybraný nepodnikatelský subjekt a analyzujte jeho předchozí grantovou činnost.
4. Definujte průběh grantových činností na fiktivním projektu.
5. Vyhodnoňte efektivitu grantové činnosti ve zvoleném subjektu a navrhněte možná řešení.

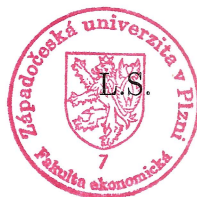
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **BOUKAL, Petr a kol.** *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8
- **HRDÝ, Milan.** *Hodnocení ekonomické efektivity investičních projektů EU*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-137-4
- **MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Ružena.** *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 11. aktualiz. vyd.* Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-675-4
- **TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana.** *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Červený, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza grantových činností“

vypracovala sama pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat panu Ing. Josefu Červenému, Ph.D. za odborný dohled a konzultace při zpracování této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	8
1 Charakteristika grantové činnosti v ČR.....	10
1.1 Veřejný sektor a jeho funkce.....	10
1.1.1 Neziskové organizace	11
1.1.2 Důvody založení neziskových organizací.....	11
1.1.3 Členění neziskových organizací dle předmětu činnosti.....	11
1.2 Financování neziskových organizací	12
1.3 Cizí zdroje financování – granty a dotace.....	14
1.4 Grantování.....	15
1.4.1 Grantová politika	16
1.4.2 Informace a žádosti.....	17
1.4.3 Rozhodování a rozdělování grantů	18
1.4.4 Dopad grantu.....	19
2 Školství	21
2.1 Struktura a financování školství.....	21
2.2 Vysoké školy.....	23
2.3 Legislativní vymezení vysokých škol	24
2.4 Financování vysokých škol.....	25
2.5 Granty a dotace	26
2.5.1 Grantové agentury.....	27
2.5.2 Strukturální fondy Evropské unie	28
2.5.3 Operační programy	28
3 Grantová činnost Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni	33
3.1 Historie fakulty a studium.....	33
3.2 Spolupráce LFP a FN	34
3.3 Hospodaření fakulty	34
3.4 Struktura financování	36
3.5 Granty a projekty.....	38

3.5.1	Projektové a grantové centrum	38
3.5.2	Grantová a projektová činnost	39
3.5.3	Úplný výčet poskytovatelů grantů pro LFP	39
3.6	Využívání podpory z konkrétních programů	40
3.6.1	OP VK.....	40
3.6.2	IGA – MZ	41
3.6.3	GA ČR	42
3.6.4	GA UK.....	42
3.6.5	Specifický vysokoškolský výzkum.....	43
4	Konkrétní projekt.....	44
4.1	Výzva	44
4.2	Žádost.....	46
4.2.1	Popis projektu	47
4.2.2	Harmonogram klíčových činností.....	50
4.2.3	Realizační tým	51
4.2.4	Další náležitosti žádosti	52
4.3	Realizace projektu	53
4.3.1	Problémy vzniklé během projektu	54
4.3.2	Publicita	55
4.4	Závěrečná zpráva	55
5	Návrhy a opatření	57
	Závěr.....	59
	Seznam tabulek.....	62
	Seznam obrázků.....	63
	Seznam použitých zkratk	64
	Seznam zdrojů	65
	Abstrakt.....	68
	Abstract.....	69

Úvod

V dnešní době je velice užitečné se v grantech nebo dotacích dobře orientovat. I když bude tato práce zaměřena na finanční prostředky, které se touto formou poskytují Lékařské fakultě v Plzni, své si zde najde i podnikatel, který má možnost si také o dotaci, ovšem z jiného operačního programu, než budou představeny zde, požádat. Každá instituce by měla být schopna využívat všech možností, které jsou jí touto formou financování nabízeny.

Cíl bakalářské práce

Cílem této práce je zanalyzovat grantovou činnost Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni, ukázat na jaké grantové agentury a dotační programy se zaměřuje, jak velké prostředky je schopna touto formou získat a jak velké projekty, které jsou financované z veřejných prostředků, je schopna realizovat.

Předtím než budou shrnuty míněné závěry, je třeba jednak nastínit způsob a možnosti financování neziskových organizací, ale také hlavně popsat činnost z pohledu samotného poskytovatele grantu. Dále je nutné představit proces poskytování finančních prostředků jak na školství obecně, tak hlavně dotování terciálního vzdělávání, výzkumu a vývoje. Zde také budou stručně rozepsány grantové agentury a operační programy ze strukturálních fondů EU, které se týkají praktické části, tzn. Lékařské fakulty v Plzni.

K faktické analýze dojde až v praktické části. Nejprve bude představena fakulta, její hospodaření a struktura financování. Budou zde vyjmenovány momentálně řešené projekty a hlavní představitelé poskytované podpory. V dalším kroku bude celý projektový proces vysvětlen na reálném projektu, který byl nedávno realizován na celé Univerzitě Karlově. V poslední kapitole bude poskytnuto několik subjektivních návrhů na zefektivnění čerpání grantů a dotací Lékařskou fakultou v Plzni.

Definice dílčích cílů bakalářské práce:

- Charakterizujte grantovou činnost v České republice.
- Analyzujte využití grantů pro financování vysokých škol.
- Představte vybraný nepodnikatelský subjekt a analyzujte jeho předchozí grantovou činnost.
- Definujte průběh grantových činností na fiktivním projektu.
- Vyhodnoťte efektivitu grantové činnosti ve zvoleném podniku a navrhněte možná opatření.

1 Charakteristika grantové činnosti v ČR

První kapitola této práce se nejprve zabývá představením elementárních principů ve veřejném sektoru a vymezením základních pojmů u neziskových organizací. Vysvětlení těchto vztahů pomůže pochopit následující kapitoly. Ke konci kapitoly se nachází představení legislativního vymezení, které se vztahuje k financování výzkumu a vývoje a je zde naznačeno fungování grantové agentury.

1.1 Veřejný sektor a jeho funkce

Většina ekonomických subjektů se snaží svoje zdroje rozdělovat účinně a při všech aktivitách dosahovat maximální efektivity. Trh však sám o sobě efektivně nefunguje a dochází k tržním selháním. Kvůli tomu vznikl veřejný sektor. Příčiny tržního selhání mohou být například vznik monopolů, externalit, asymetrické informace, nebo nutnost brát zřetel na kvalitu lidského života. Veřejný sektor pomáhá zmírňovat nerovnosti mezi subjekty a přerozděluje bohatství. Jeho existence zajišťuje mnoho ekonomických statků, převážně ty veřejné. Veřejný sektor se podílí na tom, aby byla co nejnižší míra nezaměstnanosti, a to díky tomu, že zaměstnává velké množství praceschopného obyvatelstva.

„Veřejný sektor je část národního hospodářství, která ve veřejném zájmu realizuje veřejné služby, je veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Tím zároveň představuje veřejnou část neziskového (občanského, třetího) sektoru, zahrnující veřejně prospěšné neziskové organizace (nikoli vzájemně prospěšné neziskové organizace zakládané výhradně k realizaci zájmů svých členů).“ [1, s. 7] Toto tvrzení definuje veřejný sektor a jeho základní funkce a také vysvětluje, že veřejný sektor nesmí vylučovat nikoho ze své spotřeby.

Funkce veřejného sektoru rozdělujeme do tří oblastí. První oblast označujeme jako **ekonomickou**. Její funkce jsou například: zajišťování veřejných statků, zvyšování zaměstnanosti tvorbou pracovních míst, růst hrubého domácího produktu či udržování vyrovnané platební bilance. Druhá oblast se zabývá přerozdělováním bohatství kvůli snižování rozdílů ve společnosti a nazývá se **sociální**. Třetí oblast, **politickou**, rozumíme využívání veřejný sektor k veřejné volbě. [3]

1.1.1 Neziskové organizace

Neziskové organizace jsou subjekty, které jsou zakládány na netržním principu, a jejich charakter je veřejně prospěšný. Snaží se o zlepšení kvality života člověka i změnu celé společnosti. Subjekty by měly být formálně organizované. V České republice je to dáno například tím, že získávají právní subjektivitu. Organizace také nemohou být řízeny státem. To znamená, že na vedoucích funkcích nemohou pracovat státní úředníci. Další pravidlo zní, že neziskové organizace jsou samosprávné, díky svým vlastním interním nařízením. Jejich činnost probíhá na základě dobrovolnictví. Tím je zde myšleno, že většinu finančních prostředků získávají od dobrovolných dárců. [1]

Neziskové organizace sice mohou dosahovat zisku, ale není to jejich hlavní účel. Organizace mohou zisku dosahovat z vedlejší činnosti, ale ten ovšem nemohou rozdělovat mezi své vlastníky. Neziskové organizace poskytují převážně služby, které nejsou nabízeny za tržní ceny. Mnohdy cena nedokáže pokrýt ani náklady.

1.1.2 Důvody založení neziskových organizací

Jak už bylo zmíněno v předcházejícím textu, subjekty nejsou zakládány z důvodu dosahování zisku. Podněty jsou tedy následující:

- **charitativní činnost** – zakládají se za účelem poskytnutí humanitární pomoci,
- **zajišťování veřejné správy,**
- **podpora určitých skupin osob** – jedná se například o politické strany, podporu vzdělávání, péči o životní prostředí a mnoho dalších.

Zakladateli neziskových organizací mohou být vládní instituce, církve a náboženské společnosti, domácnosti nebo podnikatelské subjekty.

1.1.3 Členění neziskových organizací dle předmětu činnosti

Organizace se rozčleňují podle druhu jejich činnosti. Toto členění využívá poradní orgán Rada pro neziskové nestátní organizace. Zde chápeme dva typy neziskových organizací. První jsou nazývány **státní neziskové organizace**. Také se tato skupina může nazývat **vládní** či **veřejná**. Většinou se starají o realizaci výkonu veřejné správy. V České republice (ČR) jsou státní neziskové organizace zřizovány jako příspěvkové organizace. Touto formou jsou zřízeny například školy, muzea nebo nemocnice. Zřizovateli mohou být orgány jak na státní, tak na místní úrovni. Organizační složky

nemají právní subjektivitu, proto nemohou samy rozhodovat o rozdělení zisku. O těchto záležitostech rozhoduje zřizovatel, tj. stát, kraj či obec.

Druhým typem neziskových organizací jsou **soukromé**, taktéž nazývané **nevládní** nebo **nestátní**. Tyto organizace mohou zřídit i soukromé osoby. Tyto organizace vycházejí v principu sebeřízení. Organizace je zakládána za účelem sledování společných zájmů. Sdružování osob se může uskutečňovat za účelem svého individuálního zájmu, nebo za účelem uspokojování zájmu členů společnosti. Tyto zájmy však nemohou být v rozporu s principy demokracie.

Neziskové organizace mohou být členěny podle více kritérií. Rozděluje je například podle předmětu činnosti. Zde používáme celkem tři typy klasifikace a to:

- ICNPO – Mezinárodní klasifikace neziskových činností
- CZ-COPNI – Systém klasifikace netržních činností
- OKEČ – Odvětvová klasifikace ekonomických činností [1]

1.2 Financování neziskových organizací

K tomu, aby mohly neziskové organizace fungovat, potřebují finanční prostředky. Organizace si musejí zajistit dlouhodobé příjmy. V nejčastějším případě se na financování podílejí subjekty, které služby dané organizace nevyužívají, chtějí se však podílet na poslání neziskové organizace. Podstatné je, aby subjekty, které spolufinancují instituci, správně pochopily její cíle a poslání. Způsob získávání zdrojů má vícezdrojový charakter. Z důvodu stabilizace získávání finančních prostředků se sdružují neziskové organizace do koalic. Vícezdrojový charakter financování znamená, že organizace získávají veřejné a neveřejné zdroje. Ty se snaží o optimální kombinaci dostupných finančních zdrojů. [1]

O veřejné financování se starají instituce státní správy a samosprávy. Toto financování se přerozděluje z veřejného rozpočtu, co se týče státní dotační politiky. V knize *Ekonomika a financování neziskových organizací* Petr Boukal rozděluje státní dotační politiku následovně:

Hlavní oblasti státní dotační politiky jsou:

- poskytování sociálních služeb,
- ochrana a podpora zdraví (zdravotně postižení, senioři),

- ochrana životního prostředí,
- vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů,
- rozvoj, podpora, prezentace kultury,
- ochrana kulturního dědictví,
- zapojení do programů EU,
- rozvoj sportu a tělovýchovy,
- podpora rovných příležitostí mužů a žen,
- podpora dobrovolnické služby,
- národnostní a etnické menšiny,
- péče o ohrožené a problémové skupiny obyvatel,
- ochrana spotřebitele, nájemních vztahů,
- pomoc řešení mimořádných krizových situací,
- bezpečnost provozu,
- drogová problematika,
- informační společnost. [1]

Když se společnost zaměřuje na rozvoj některé z výše vyčtených sfér, může získat dotaci z veřejných zdrojů. Kromě dotací z veřejných zdrojů, mohou organizace získat další finanční podporu obsahující:

- zdroje související se zadáním veřejné zakázky,
- zdroje vyplývající ze smluv o poskytování služeb,
- zdroje poskytované na základě zákona (tato oblast se vztahuje na církevní organizace, veřejné a soukromé školy a politické strany),
- ostatní zdroje (týkají se většinou jednorázového financování, např. Nadační investiční fond). [1]

Neveřejné zdroje

- Individuální dárci
- Firemní dárci
- Tuzemské i zahraniční nadace [1]

Další možnosti

- Členské příspěvky
- Příjmy dosažené z loterií a her
- Daňová a poplatková zvýhodnění
- Příjmy z vlastní činnosti [1]

1.3 Cizí zdroje financování – granty a dotace

Granty a dotace spadají mezi podstatné zdroje financování u neziskových organizací a čerpají se ze státního rozpočtu, rozpočtu Evropské unie (EU) či grantových agentur.

V § 3 zákona č. 218/2000 sb. o rozpočtových pravidlech je pojem dotace definován jako peněžní prostředek státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnutý právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. [7] Dále je přiblížena problematika dotací nebo návratných finančních výpomocí. Už v prvním odstavci je napsáno, že na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. V druhém odstavci jsou vyjmenováni poskytovatelé dotace a nenávratné finanční výpomoci. Finanční výpomoci mohou poskytnout ústřední orgány státní správy, Úřad práce České republiky, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky, Technologická agentura České republiky nebo organizační složka státu, kterou určí zvláštní zákon. Dotace jsou poskytovány na předem stanovený účel. Pokud účelu není do dohodnutého termínu dosaženo, musí příjemce dotaci vrátit. Za nedodržení podmínek a nenavrácení dotace je příjemce obviněn za porušení rozpočtové kázně. [7]

Dotace jsou poskytovány na základě žádosti příjemce. V žádosti musí být uvedeny následující informace:

- u fyzických osob jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo, adresa a u podnikatele dále identifikační číslo, název, adresa sídla,
- název a adresa poskytovatele,
- požadovaná částka,
- účel, na který žadatel chce dotaci použít,
- lhůta, v níž má být tohoto účelu dosaženo a
- u právnických osob informace o identifikaci. [6]

Grant je definován jako **finanční obnos ze státního rozpočtu, který je poskytován za účelem podpory vědy a výzkumu**. Legislativně je grantový systém a činnost Grantové agentury České republiky upraven v zákoně č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků. V tomto zákoně v § 4 se uvádí, že účelová podpora je udělována právnickým nebo fyzickým osobám, nebo organizačním složkám státu zabývajících se výzkumem a vývojem na:

- grantové projekty z financí Grantové agentury České republiky,
- projekty řešené v rámci programu územního celku z výdajů na výzkum, vývoj a inovace
- a další. [6]

Grant může být poskytnut pouze na způsobilé náklady. Naopak nemůže být udělen fyzické nebo právnické osobě, která byla pravomocně odsouzená pro trestní čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání. Na specifický vysokoškolský výzkum musí být podpora schválena vládou podle zvláštních kritérií. [6]

1.4 Grantování

V následujících podkapitolách je přiblížena problematika organizací poskytujících granty. Vysvětluje se zde základní členění grantování, třídění žádostí, rozhodování a rozdělování grantů a jejich dopad.

Obr. 1 Cyklus grantového procesu

Zdroj: [2, s. 43]

„Evaluace jednotlivých programů a projektů a celková evaluace práce nadace se stává východiskem pro stanovení grantové politiky a strategie na další období a kolo se opět roztáčí.“ [2 s. 43] Tento popsaný vztah je lépe znázorněn v Obr 1.

1.4.1 Grantová politika

Nadace nebo nadační fond musí nejprve rozhodnout komu a na co chce poskytnout finanční prostředky, které má k dispozici. Tato představa by se měla shodovat také s představami dárců, kteří nadaci sponzorují. Každá nadace se nesmí pouze uzavřít sama do sebe. Měla by komunikovat se svým okolím, naslouchat potřebám potencionálních příjemců grantů a také diskutovat s představiteli podporovaných institucí. Z této analýzy potřeb by měl vzejít popis daného programu s jasně vymezenými kritérii pro žadatele. Podle účasti na projektu britská autorka Diana Leat rozděluje tři typy grantování:

- a) **Dárci** (Gift-givers) – v tomto typu jsou nadace pouze jako poskytovatelé podpory a dohlížejí na to, aby prostředky byly utraceny legitimně. Tento vztah je také nazýván jako „ruce pryč“.
- b) **Investoři** (Investors) – nadace pečlivě zvažuje, komu grant přidělí. Zkoumá, jestli jsou žadatelé a žádosti dostatečně kvalitní a jejich projekt odpovídá potřebám nadace. Po přidělení grantu poskytovatel pouze monitoruje investici.
- c) **Spolutvůrci** (Collaborative entrepreneurs) – zde se jedná o finančně velmi vysoké částky a doba projektu obvykle přesahuje jeden rok. Dárce bývá začleněn do řízení projektu a hodnotí jeho výstupy. [2]

Další dělení grantování může být na:

- a) re-aktivní – kdy, po vyhlášení programu nadace čeká, že se jí žadatelé sami přihlásí o podporu,
- b) pro-aktivní – po vytvoření programu nadace sama vyhledá vhodné příjemce grantu a vyjednává s nimi o spolupráci. [2]

Poslední způsob rozděluje grantování na:

- a) otevřené – program je vyhlášen veřejně jako otevřená grantová soutěž,
- b) zavřené – agentura sama vybírá vhodné příjemce. [2]

Otevřené grantování se zdá, že je z morálního hlediska správná volba. Všechny organizace, či jednotlivci mají rovné možnosti se o grant ucházet a získat ho. Z počátku

působení se tudíž nadace přiklání k této variantě. Postupem času však nadace zjišťuje, že tím, že osloví pouze ty žadatele, kteří se zajímají o nadací podporovanou oblast a mají v tomto oboru zkušenosti, se proces přidělení grantu zefektivňuje. Nesmí se však zapomenout na fakt, že selekcí se může přijít o nové potencionální žadatele, kteří mohou přijít s novými a originálními projekty. [2]

Nadace či nadační fond by si měl před vyhlášením nového programu vyřešit důležité otázky. Jednou z nich je, kolik peněz má v jednom roce poskytnout, kolik programů vypsat a v kolika kolech? V literatuře se doporučuje být maximálně flexibilní, nechat si možnost pro vypsání mimořádného grantu. Dalšími otázkami jsou například, na jak dlouhé období přidělovat granty, velikost grantů (více malých, či málo velkoobjemových), nebo podporovat místní subjekty? Každá nadace však řeší jiné otázky. Záleží na zaměření nadace, jejím rozpočtu, nebo požadavky sponzorů. Také musí být jasně vyjádřeny cíle, vize a strategie nadace a jednoznačně a transparentně ujasnit hlediska pro rozdělování podpory. Dále by měla být uvedena oblast podpory, ale ne příliš striktně. [2]

Velmi důležitá je také spolupráce mezi dárci, a to například poskytování informací o neetickém chování příjemců grantů nebo naopak o velmi spolehlivých žadatelích. Nadace také může žadatele doporučit jinému dárci, který poskytuje vhodnější program. Tyto sdílené informace pomáhají ke kvalitnější alokaci poskytovaných prostředků. [2]

1.4.2 Informace a žádosti

Žadatelé obvykle získávají informace o poskytovaných grantech z webových stránek dárců, z psaných materiálů, které jsou poskytovány dárci, nebo ze specializovaných informačních služeb. Inzerce v médiích není příliš vhodná, protože je velice nákladná a nedostane se k žadatelům v potřebné informační kvalitě. Nadace se zpravidla snaží o maximalizaci kvalitních žadatelů a minimalizaci těch nevhodných. [2]

Žádosti, které organizace či jednotlivci zasílají dárcům, musí projít dvěma sítí. První filtr odstraní žádosti, které nesplňují vyhlášená kritéria. Dárce může také jako kritérium zvolit, že žadatelé musí předložit projektový záměr, který by měl obsahovat krátký nástin uvažovaného projektu. Jedná se například o vymezení hlavního cíle, jednotlivých cílů, rozpočtu a stručný realizační plán. Díky projektovému záměru se žádosti snadněji třídí. Žádost může být odmítnuta pouze z faktických důvodů, ne na základě pocitů, a to

nejlépe formou standardizovaných dopisů. V druhé fázi filtrování se už nehledají příčiny, proč žádost selhala. Zde se hledají pozitiva žádosti. Začíná objevování důvodů, proč žádost brát vážně. Nadace musí posoudit, zda se shodují zájmy, důvěryhodnost žadatele (uskuteční-li se projekt), nebo potřebu nadačních peněz a způsob jejich využití. V této fázi záleží především na kvalitativních názorech manažera, jeho zkušenostech s projekty a znalostech grantové politiky nadace. [2]

Často se stává, že informace získané pouze z žádosti či projektového záměru, k poskytnutí grantu nestačí. V některých případech pomáhá sdílení informací s jinými nadacemi, v jiných však se uchylují k osobnímu setkání. Osobní setkání může probíhat jak u žadatele, tak u dárce. U žadatele je to více časově náročné, ale poskytovatel má možnost poznat blíže organizaci (jak vypadá, pracovní tempo, rozhovor se zaměstnanci). Výhoda je také na straně příjemce, který může návštěvu vnímat jako povzbuzení a ti, kteří mají problém se vyjádřit písemně, mohou slovně vyjasnit některé nejasnosti projektu. Návštěva může také probíhat u dárce, například formou konzultačních hodin. [2]

1.4.3 Rozhodování a rozdělování grantů

Téměř nikdy se nestane, že by bylo možné poskytnout podporu všem žadatelům. O udělení grantu tedy rozhoduje správní rada nadace, jedná ale na doporučení projektového pracovníka, který se žádostmi zabýval. Správní rada však musí mít k dispozici i další informace, podle kterých se rozhodne. K těm patří například velikost částky, která ještě může být rozdělena, nebo jednotlivé žádosti příjemců. Správní rada se musí řídit podle jasných schvalovacích kritérií. Jsou-li kritéria zvolena nejasně, může to vézt k neshodám během schvalovacího procesu. Rozhodnutí, která jsou vydána, mohou znít následovně:

- projekt neschválen,
- projekt schválen,
- projekt schválen podmíněčně (s podmínkou),
- projekt odložen (projednán znova po předložení více informací)
- projekt vrácen k přepracování. [2]

Projektový pracovník může mít na rozhodnutí o přidělení grantu různý vliv. V některých typech organizací slouží pouze k rozdělení žádostí podle jejich formálnosti,

jinde vydává nezávaznou radu a někde dokonce závazná doporučení pro správní radu. Je velice důležité, aby projektový pracovník nebyl zaujatý a neprosazoval svoje zájmy. Zjištění tohoto chování by vedlo ke ztrátě důvěry k celé nadaci. Rozdělování grantů se odvíjí od poskytnuté sumy. Jedná-li se o malý grant, je poskytnut jednorázově, patří-li částka mezi objemově větší, posílá se na účet po částech a zpravidla se po příjemci grantu vyžaduje průběžné zhodnocení projektu. Když je suma velmi výrazná, může nadace požadovat, aby byl zřízen zvláštní účet, na který je dotace posílána. Účet je zřizován kvůli tomu, aby byly finance co nejtransparentnější. Všechny tyto náležitosti a ještě mnohé další se musí sepsat do smlouvy. Mezi další náležitosti smlouvy také patří:

- smluvní strany,
- výše grantu,
- povinnosti žadatele (zacházení s grantem, vypracovávání průběžných zpráv, termín projektu). [2]

Kvůli flexibilitě dárce není nutné, aby se do smlouvy uvedl celý projekt. Ten se může během realizace měnit. Poskytovatel grantu by měl však být o změnách písemně informován.

1.4.4 Dopad grantu

Efektivitu grantu není možné jednoznačně určit. Jedinou metodou, jak získat informace o tom, jestli byl projekt úspěšný, je jeho monitorování. Tímto postupem získáme zprávy během realizace projektu. Monitorování nesmí být ovlivněno subjektivitou. Příprava a dodržování plánu tento problém značně zmírňuje. Ve výsledné zprávě z monitorování by se měla objevovat pouze fakta a ne dojmy či pocity. Monitorování se nazývá pouze sběr informací, protože jejich analýza a hodnocení se dostaví až později. Můžou být celkem tři typy monitorování a to:

- a) Rozhovor nebo dotazník – zde můžeme použít otázky otevřené nebo uzavřené. Kladnou stránkou této metody je, že je možné ji jednoduše statisticky zpracovat.
- b) Pozorování – touto metodou dárce navštěvuje buď zjevně, nebo tajně příjemce grantu. Není vhodné, aby monitorování prováděl projektový pracovník, který nemusí být úplně objektivní. Obecně je tato metoda nákladnější, jak časově, tak i finančně.

- c) Studium dokumentů – již od podání žádosti má dárce k dispozici určité dokumenty, například plán realizace projektu, výroční zprávy, studijní plány, nebo závěrečnou zprávu o realizaci projektu. Pokud projekt přesahuje jeden rok, je přirozené, že příjemce vypracovává dílčí zprávy. [2]

Po skončení projektu musí být také sestavena konečná zpráva, kde se hodnotí, jestli bylo všech cílů dosaženo, s jakou úspěšností, a zda bude vliv projektu dlouhodobý.

2 Školství

Vzdělávání je jedním z velice významných odvětví veřejného sektoru. Školství důležitým způsobem vede ke kultivaci lidského potencionálu. Všechny země věnují velké úsilí, aby zlepšovaly stav svého školství, a to z důvodu, že úroveň vzdělávání má také velký vliv na ekonomický, kulturní a sociální vývoj dané země. Vzdělávání populace vede k hospodářskému rozvoji, lepšímu přizpůsobení na trhu práce, opatření dostatečného množství kvalitních statků a služeb, snadnějšímu ovládnání obtížnějších technologií. Vysoká úroveň školství v podstatě působí jako kladná externalita. [3]

2.1 Struktura a financování školství

V ČR se financování školství rozděluje na dvě části. První je přímo řízena státem a druhá z regionu. V první skupině, která je vedena a financována ze státního rozpočtu, se nachází zejména vysoké školy. Druhým typem označujeme regionálně řízené školství. Do této oblasti řadíme všechny typy škol, kromě vysokých. Sem tedy patří základní školy, gymnázia, střední odborná učiliště, střední odborné školy a vyšší odborné školy.

Tab. 1 Struktura veřejných výdajů na školství v roce 2008 až 2013 v mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Veřejné výdaje na školství	134 703,8	146 247,1	145 374,7	154 970,5	152 872,3	140 835,5
- Předškolní vzdělávání	12 573,1	14 258,2	14 525,7	14 522,2	15 105,7	14 544,7
- základní vzdělávání	44 195,4	48 264,1	46 690,7	48 656,1	47 264,4	44 468,1
- základní umělecké školy	3 161,8	3 393,0	3 438,1	3 402,3	3 534,2	3 267,4
- střední vzdělávání	30 055,0	31 744,7	30 764,0	30 299,4	29 740,5	26 176,3
- vysoké školy	27 871,7	30 071,6	28 821,5	30 530,7	30 560,8	27 896,8
- státní správa	736,9	669,4	680,1	725,1	699,7	591,6
- ostatní výdaje	9 173,3	10 360,8	13 295,8	20 178,1	20 414,4	18 201,2
V procentech z veřejných výdajů na školství						
- Předškolní vzdělávání	9,33 %	9,75 %	9,99 %	9,37 %	9,88 %	10,33 %
- Základní vzdělávání	32,81 %	33,00 %	32,12 %	31,40 %	30,92 %	31,57 %
- Základní umělecké školy	2,35 %	2,32 %	2,37 %	2,20 %	2,31 %	2,32 %
- Střední vzdělávání	22,31 %	21,71 %	21,16 %	19,55 %	19,45 %	18,59 %
- Vysoké školy	20,69 %	20,56 %	19,83 %	19,70 %	19,99 %	19,81 %
- Státní správa	0,55 %	0,46 %	0,47 %	0,47 %	0,46 %	0,42 %
- Ostatní výdaje	6,81 %	7,08 %	9,15 %	13,02 %	13,35 %	12,92 %

Zdroj: [8]

Ve výše uvedené Tab. 1 jsou vyčísleny veřejné výdaje vynaložené na školství od roku 2008 do roku 2013. V první části tabulky jsou uvedena čísla vyjádřena ve stálých cenách k roku 2005. Z dat lze tedy získat informace o tom, že finanční prostředky, které

jsou do vzdělávání vynakládány, mají rostoucí trend pouze do roku 2011, ale v následujícím roce již mírně klesají a v roce 2013 už je pokles výraznější. V druhé části tabulky je procentuální vyjádření jednotlivých výdajů podle úrovně vzdělávání. Nejvyšší poměr prostředků je vynakládán na základní vzdělání, a to po všechny sledované roky. Terciální školství je financováno přibližně pětinou z celkových prostředků poskytnutých do vzdělávání.

Největším problémem ve financování školství je to, že náklady lze vyčíslit poměrně přesně, ale měření výstupů je velice problematické. Primární problém, který musí řešit zřizovatelé škol, je, které školy provozovat. Z dlouhodobého výzkumu vyplývá, že existuje silný vzájemný vztah mezi pracovními schopnostmi a stupněm dosaženého vzdělání. Jednoduše lze výstupy měřit dvěma způsoby. Ani jeden však nezohledňuje kvalitu výstupu. Což je zde klíčový problém. První metoda je založena na počtu žáků, studentů či posluchačů v daném školském zařízení. Druhou metodou je zjištění výše výdajů na daný druh vzdělávání (tj. kolik finančních prostředků vzdělávací instituce potřebuje na svůj provoz). [3]

Problémem je tak nepřesné měření velikosti poměru mezi vstupy a výstupy. Kvůli tomu, že nelze kvalitu škol objektivně vyčíslit, je velmi těžké rozhodnout o rozdělení zdrojů, které jsou potřeba k zajištění existence příslušných zařízení. V celosvětovém měření se porovnávají celkové výdaje s velikostí vytvořeného hrubého domácího produktu za příslušný rok. [3] V následující tabulce porovnáváme veřejné výdaje, které byly vynaloženy na vzdělávání od roku 2008 do roku 2013. Ze zde uvedených čísel lze vyčíslit, že procento veřejných výdajů v poměru k hrubému domácímu produktu stále kolísá kolem čtyř procent. V letech 2011 a 2012 se hodnota dokonce vyšplhala na 4,5 %. [8]

Tab. 2 Veřejné výdaje na školství a jejich podíl na HDP v mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hrubý domácí produkt v běžných cenách	3 848 411	3 758 979	3 790 880	3 823 401	3 845 926	3 883 780
Výdaje na školství v běžných cenách	151 003	163 943	162 965	173 722	171 369	172 805
Veřejné výdaje na školství v % HDP	3,9 %	4,4 %	4,3 %	4,5 %	4,5 %	4,4 %
Celkové výdaje státního rozpočtu	1 083 943	1 167 009	1 156 793	1 155 526	1 152 386	1 173 127

Zdroj: [8]

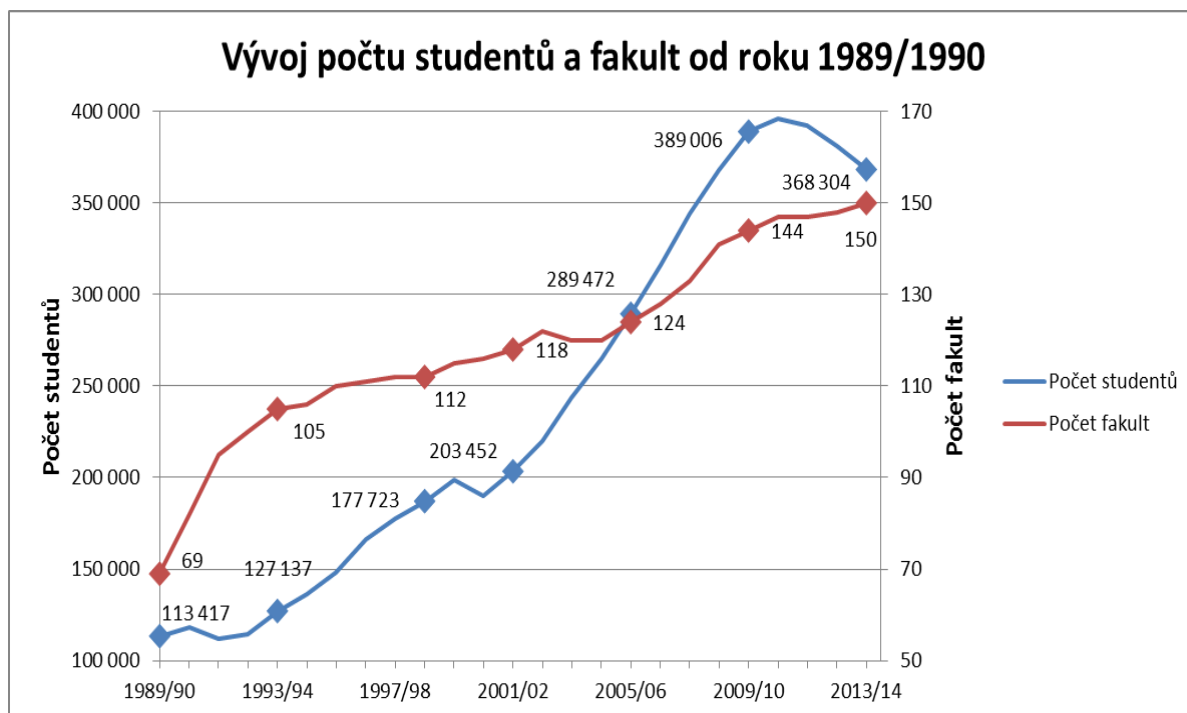
Celkové výdaje ze státního rozpočtu byly v roce 2014 vyčísleny na 1121,3 miliardy Kč. Třetí největší výdaj státního rozpočtu v tomto roce mělo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to ve výši 137,3 miliard Kč. [9]

2.2 Vysoké školy

Do financování přímo řízeného školství patří všechny vysoké školy. Existují tři typy vysokých škol a to státní, veřejné a soukromé. Státní vysoké školy byly zřízeny pouze dvě: Policejní akademie ČR a Univerzita obrany v Brně.

V České republice bylo v akademickém roce 2013/2014 provozováno celkem 71 vysokých škol. Jak již bylo zmíněno, dvě vysoké školy jsou státní, dále 26 veřejných a 43 soukromých. Studující mohou navštěvovat 150 fakult. Loňský rok studovalo na veřejných a soukromých vysokých školách dohromady 368 304 studentů. Počet studentů se od roku 1989/1990 pravidelně zvyšoval a maxima dosáhl v roce 2010/2011. Od tohoto roku se množství studentů lehce snižuje. V následujícím Obr. 2 je znázorněn trend zvyšování počtu vysokoškolských studentů a fakult. Čísla jsou ovšem lehce zkrácena, protože do roku 2010/2011 byly uváděny údaje o počtech studií, ale od následujícího roku se uvádějí počty studujících fyzických osob.

Obr. 2 Vývoj počtu studentů a fakult od roku 1989/1990 do 2013/2014

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů z [10]

2.3 Legislativní vymezení vysokých škol

Zákon o vysokých školách – č. 111/1998 Sb. ze dne 22. 4. 1998 nastal účinným od 1. 7. 1998. Zákon se dělí na 11 částí. Prvních 8 částí se týkají všech typů vysokých škol, ale poslední tři díly se zabývají fakultními nemocnicemi, vojenskými a policejními školami a změnami některých zákonů.

Vysoká škola může dle zákona sama rozhodovat o svojí vnitřní organizaci, počtu přijímaných uchazečů o studium, určování podmínek pro přijetí ke studiu. Také rozhoduje o průběhu přijímacího řízení, o tvorbě studijních programů. [5]

Na vysokých školách působí samosprávné akademické orgány a další orgány veřejné vysoké školy. Mezi první typ orgánu patří akademický senát, rektor, vědecká nebo umělecká rada nebo na neuniverzitní vysoké škole akademická rada a disciplinární komise. Do druhého typu patří správní rada veřejné vysoké školy a kvestor. [5]

V dalších částech zákona jsou popisovány funkce akademického senátu, vědecké rady, rektora, disciplinární komise, správní rady a kvestora, který řídí hospodaření a vnitřní správu. Ve vnitřních předpisech veřejných vysokých škol můžeme nalézt: jednací a volební řád, vnitřní mzdový předpis, jednací řád vědecké rady, řád výběrového řízení pro vědecké pracovníky, studijní a zkušební řád, stipendijní a disciplinární řád a statut. Statut například obsahuje název a sídlo vysoké školy, právního předchůdce, podmínky studia cizinců, organizační strukturu a pravidla hospodaření. [5]

Také je v zákoně uvedeno, že sestavovaný rozpočet nemůže být deficitní. Příjmy vysokých škol jsou zejména:

- příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávání a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost,
- podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků,
- dotace ze státního rozpočtu,
- poplatky spojené se studiem,
- výnosy z majetku,
- jiné příjmy nebo jiné příspěvky ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z Národního fondu a z rozpočtu obcí a krajů,
- výnosy z doplňkové činnosti, z darů a dědictví. [5]

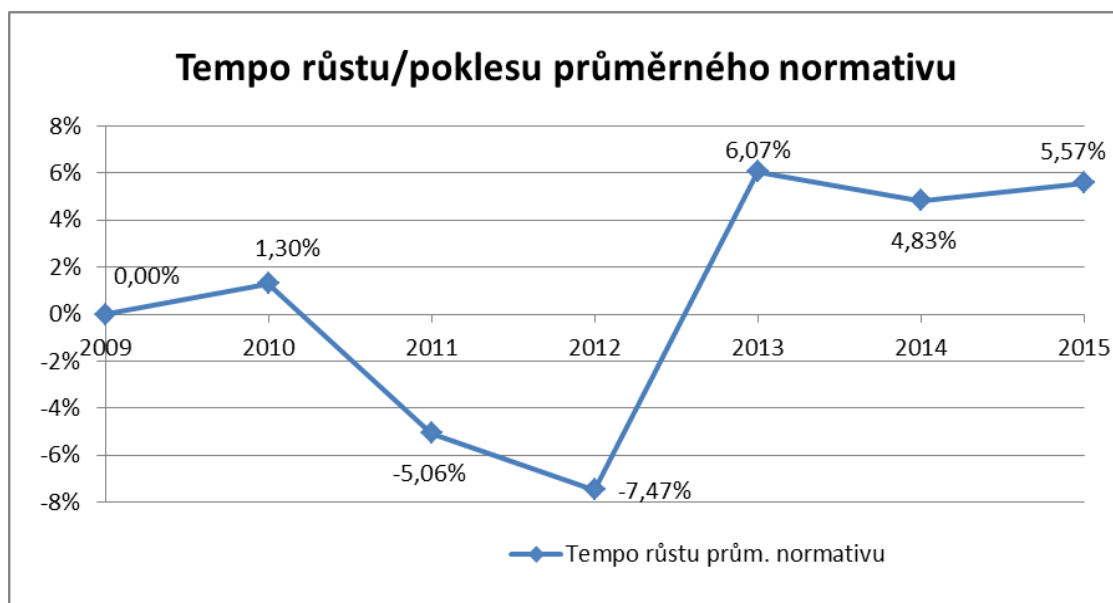
Vysoká škola musí také zřizovat fondy. Tyto fondy jsou vytvářeny ze zisku, není-li stanoveno jinak. Obligatorní fondy jsou:

- rezervní fond určený zejména na krytí ztrát v následujících účetních obdobích,
- fond reprodukce investičního majetku,
- stipendijní fond,
- fond odměn,
- fond účelově určených prostředků,
- fond sociální,
- fond provozních prostředků. [5]

2.4 Financování vysokých škol

Jak již bylo zmíněno v přecházející kapitole, vysoké školy jsou ze státního rozpočtu financovány příspěvků a dotacemi. Největší položkou, která se nachází v Bilanci zdrojů pro rozdělení příspěvku a dotace vysokým školám, je příspěvek na studenty. Průměrný normativ se určí jako podíl institucionální části rozpočtu a počtu normativních studentů. Tempo růstu nebo poklesu průměrné hodnoty normativu za posledních 7 let je znázorněn v Obr. 3.

Obr. 3 Tempo růstu nebo poklesu průměrného normativu od roku 2009 do 2015

Zdroj: Vlastní zpracování údajů z [11]

Zde jsou uvedeny pouze změny hodnot. Z webových stránek Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy lze vyčíst, že z roku 2008 na rok 2009 nenastala žádná změna, tudíž hodnota průměrného normativu zůstala na 34 325 Kč. V roce 2010 se vyšplhala na své lokální maximum, poté nastal dvouroční pokles až na 30 546 Kč a následující tři roky hodnota průměrného normativu rostla. V letošním roce dosáhla maxima hodnotou 35 858 Kč.

Příspěvky a dotace od Ministerstva jsou rozděleny do čtyř rozpočtových okruhů. V prvním okruhu, který se nazývá institucionální, se nacházejí příspěvky na studenty. Druhá část se zabývá příspěvky a dotacemi na sociální záležitosti studentů, například dotace na ubytování a stravu či sociální stipendia. Třetí rozpočet je zaměřen na rozvoj vysokých škol a čtvrtý na mezinárodní spolupráci a ostatní, zde se nacházejí dotace na projekty typu ERASMUS, CEEPUS nebo podpora studentů se specifickými potřebami. V následující Tab. 3 je uvedeno rozdělení finančních prostředků poskytovaných od MŠMT v roce 2015 a porovnání s roky 2014 a 2013.

Tab. 3 Dotace a příspěvky na činnost vysokých škol od 2013 do 2015 v tis. Kč

Rozpočtový okruh	2013	2014	2015
Normativní část rozpočtu	15 903 584	15 993 006	16 112 149
Sociální záležitosti studentů	2 200 372	2 171 507	2 094 905
Rozvoj vysokých škol	1 201 018	1 152 000	1 150 000
Mezinárodní spolupráce + ostatní	503 798	590 759	475 995
Celkem příspěvek + dotace	19 808 772	19 907 272	19 833 049

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů z [11]

Z údajů v Tab. 3 lze vyčíst, že normativní část rozpočtu sice pravidelně roste, ale v ostatních okruzích dochází k poklesu. Nejvýraznější položkou je zde normativní část, následuje sociální okruh, dále rozvoj a nejnižší položkou se pravidelně stává dotace na mezinárodní spolupráci a ostatní.

2.5 Granty a dotace

Jak již bylo řečeno v první kapitole, granty a dotace se začleňují do přímého financování vysokých škol. Také už bylo popsáno, jak probíhá grantování z pohledu poskytovatele. V nadcházející části práce budou představeny nejvýznamnější grantové agentury a další možnosti získání podpory například z fondů Evropské unie (EU).

2.5.1 Grantové agentury

Grantovými agenturami se nazývají instituce, které pomocí soutěže o granty rozdělují finance na kulturní, vzdělávací, výzkumné nebo jiné všeobecně prospěšné projekty. Tyto instituce mohou být jak státní, které rozdělují část státního rozpočtu, tak i veřejné či soukromé. Mezi nejčastěji využívané grantové agentury plzeňskou Lékařskou fakultou patří Grantová agentura České republiky (GA ČR), Grantová agentura Univerzity Karlovy (GA UK), Ministerstvo zdravotnictví – Interní grantová agentura (IGA MZ).

Grantová agentura České republiky

GA ČR byla vytvořena jako organizační složka státu v roce 1993 za účelem poskytování finanční podpory vědeckým týmům. Vědecké týmy mohou být na různé úrovni. Jak velmi zkušení vědečtí pracovníci, tak začínající vědci. GA ČR se řídí dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Cílem této instituce je zvýšit úroveň české vědy a podporovat vědecké projekty, aby dosahovaly světové úrovně. Agentura hlídá, aby svěřené finanční prostředky byly využívány efektivně. [12]

Grantová agentura Univerzity Karlovy

GA UK započala svoji činnost v roce 1993 a financuje vnitřní granty na Univerzitě Karlově v Praze. Nyní si žádost o grant může podat student, který je zapsaný na Univerzitě Karlově na doktorandském nebo magisterském studijním programu. Každoročně je vyhlašováno nové kolo grantové soutěže. Informace jsou zveřejňovány začátkem akademického roku Opatřením děkana na webových stránkách Univerzity Karlovy a GA UK. Činnost grantového financování je upravena v Zásadách činnosti Grantové agentury Univerzity Karlovy v Praze. [13]

Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví

IGA MZ sídlí v Praze a plní funkci poradního a odborného orgánu. IGA MZ byla založena se záměrem poskytování účelové finanční podpory určené na řešení problémů ve zdravotnictví. Projekty by měly umožnit získání nových poznatků za předem konkretizovaným cílem a účelem. Výsledky projektu by měly být aplikovány ve zdravotnictví. Dané cíle a očekávané přínosy jsou uvedeny v Resortním programu výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví. Provoz agentury je financován

z veřejných prostředků a dále dary od právnických a fyzických osob. Tyto finance slouží výhradně k naplnění poslání. [14]

2.5.2 Strukturální fondy EU

Účelem strukturálních fondů je snižování rozdílů v úrovních jednotlivých regionů a zmírnění zaostalosti nejvíce znevýhodněných oblastí. Rozvoj těchto zemí se uskutečňuje při zachování jejich kulturních a historických hodnot. Strukturální politika EU je založena na principu solidarity. To znamená, že země s vysokou ekonomickou vyspělostí pomáhají ekonomicky slabším zemím. Nyní existují dva fondy, které spadají pod strukturální. První z nich se nazývá Evropský fond regionálního rozvoje a byl založen v roce 1974. Tento fond byl už od počátku zřízen za účelem snižování rozdílů mezi členskými zeměmi. Především se zaměřuje na investice do infrastruktury, podporu malého a středního podnikání, podporu zaměstnanosti. [4]

Druhý fond se nazývá Evropský sociální fond. Ten byl založen již v roce 1957 při podpisu Římské smlouvy. Jeho hlavním cílem jsou investice na rozvoj lidských zdrojů, snižování nezaměstnanosti, zvyšování konkurenceschopnosti podniků a rovnocenné příležitosti v přístupu na trh práce. [4]

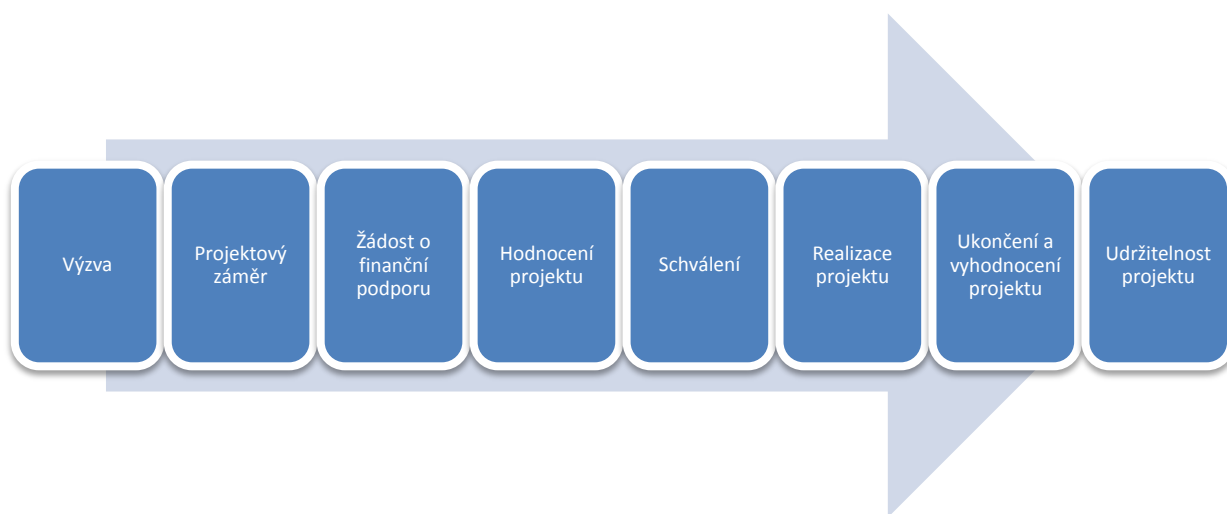
Dalším fondem, který ale stojí mimo strukturální fondy, je Kohézní fond, který se také nazývá Fond soudržnosti. [4]

2.5.3 Operační programy

Vysoké školy získávají dotace ze dvou fondů EU. Součástí Evropského fondu regionálního rozvoje je i Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (dále jen OP VaVpI). Tento program byl založen za účelem dlouhodobé udržitelnosti konkurenceschopnosti českého hospodářství. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen OP VK) patří pod Evropský sociální fond.

V Obr. 4 je znázorněn projektový cyklus. Každý projekt, který čerpá dotace z fondů EU, musí projít všemi stupni projektového cyklu.

Obr. 4 Projektový cyklus

Zdroj: [15]

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Z tohoto víceletého programu bylo možné čerpat dotace v období 2007 – 2013. Spravováním fondu bylo pověřeno Ministerství školství mládeže a tělovýchovy. OP VK se především zaměřuje na rozvoj lidských zdrojů díky vzdělávání. Celková částka, která byla určena na financování, činila zhruba 2,15 miliardy eur, z toho 85 % pokrývaly zdroje z EU, a zbylých 15 % tvořily zdroje ze státního rozpočtu. „*OP KV se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů.*“ [15] Z toho je tudíž zcela zřejmé, že program je zaměřen jak na primární a sekundární vzdělávání, které nazývá počátečním, tak na terciální vzdělávání, výzkum a vývoj. Není opomenuto ani celoživotní vzdělávání.

Jak již bylo zmíněno výše, celková suma určených prostředků činila zhruba 2,15 miliardy eur. Z této částky bylo do počátečního vzdělávání přiděleno 33%. O jedno procento více, teda 34%, se rozdělilo do terciálního vzdělávání, výzkumu a vývoje. Zbylých 32% náleželo dalšímu vzdělávání, celoživotnímu učení a technické pomoci. V počátečním vzdělávání mohly podporu přijímat kraje, města a obce, školy a školská zařízení, vysoké školy, nestátní neziskové organizace, odborové organizace (organizace zaměstnavatelů, profesní a odborová sdružení) a organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže. Oblast podpory byla rozdělena do pěti odvětví, kterými jsou

zvyšování kvality ve vzdělávání, rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, další vzdělávání pracovníků škol a zlepšení podmínek na základních a středních školách. [15]

V terciálním vzdělávání, výzkumu a vývoje byla oblast podpory rozdělena nyní do čtyř odvětví, a to vyšší odborné, vysokoškolské, lidské zdroje ve výzkumu a vývoji a partnerství a sítě. Příjemci podpory v tomto případě mohli být například: VOŠ, VŠ, veřejné výzkumné instituce, kraje, města a obce, zdravotnická zařízení a nestátní neziskové organizace. OP VK je provázaný i s dalšími operačními programy, tj. s

- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Životní prostředí,
- OP Praha Adaptibilita. [15]

Ve zprávě z 13. ledna 2015 bylo uvedeno, že rok 2014 byl z hlediska čerpání finančních zdrojů z EU velmi zdařilý. Limit čerpání byl překročen o 1,1 miliardy Kč, kvůli velkému počtu kvalitních projektu. V loňském roce se podařilo vyčerpat celkem 10,6 miliardy korun (85 % z EU + 15 % státní rozpočet). Nejvýrazněji čerpalo terciální vzdělávání, výzkum a vývoj. [16]

Projekt musí být označen následujícím logem (viz. Obr. 5), aby byla splněna náležitá publicita projektu a byl zcela zřejmý zdroj jeho financování.

Obr. 5 Logo OP VK

Zdroj: <http://www.op-vk.cz/galerie/obrazky/image.php?img=588&x=653&y=490>

Operační program Výzkum a vývoj pro inovace

Tento operační program pomáhá k posílení růstu konkurenceschopnosti země a orientace na znalostní ekonomiku. Díky dalším programům, jako jsou například Operační program Podnikání a Inovace či OP VK, pomáhá dosahovat regionálního rozvoje v rámci cíle „Konvergence“ a to dlouhodobě udržitelnou konkurenceschopnou ekonomikou. Čerpání dotace probíhalo mezi lety 2007-2013 pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Díky tomuto programu je možné čerpat prostředky z Evropského fondu regionálního rozvoje určené na rekonstrukci a výstavbu nových kapacit pro výzkum a vývoj. [17]

OP VaVpI je také rozdělen do několika prioritních os (PO), jako tomu bylo u OP VK. Zde se jedná o dělení na:

- **PO 1: Evropská centra excelence,**
- **PO 2: Regionální VaV centra,**
- **PO 3: Komercializace a popularizace VaV,**
- **PO 4: Infrastruktura pro výuku na VŠ spojenou s výzkumem.**

Projekty, které byly vytvořeny z dotací díky OP VaVpI, jsou zpravidla označovány následujícím logem (viz. Obr. 6)

Obr. 6 Logo OP VaVpI

Zdroj: <http://www.opvavpi.cz/galerie/obrazky/image.php?img=318&x=787&y=630>

Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání

Nynější Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) probíhá v období 2014-2020. Je opět založen jako víceletý tematický program pověřeným MŠMT. „Cílem OP VVV je přispět k posunu ČR směrem k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR.“ [18] Z této definice je vidět, že nový

operační program navazuje na předešlé dva programy jak v oblasti vzdělávání, tak v oblasti srovnávání ekonomické úrovně jednotlivých regionů.

Konkrétní cíle jsou rozděleny do tří skupin, a to na podporu rovnosti a kvality vzdělávání, rozvoj lepších kompetencí na trh práce, posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost. Program je také rozdělen do tří PO, kterými jsou:

- **PO1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum** – financováno z Evropského fondu regionálního rozvoje. Zaměřuje se na dosažení špičkové úrovně výzkumu a zlepšení spolupráce v této oblasti.
- **PO2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj** – financováno z obou fondů. Zabývá se zkvalitněním vzdělávání na VŠ, strategického řízení VŠ a vývojem lidských zdrojů pro výzkum a vývoj.
- **PO3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání** – financováno z Evropského sociálního fondu se zaměřením na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich integraci. Snaží se zkvalitnit předškolní vzdělávání k usnadnění přechodu dětí na ZŠ a v neposlední řadě i zlepšit přípravu budoucích a začínajících pedagogů. [18]

3 Grantová činnost Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni

V této části práce jsou řešeny praktické otázky grantové analýzy. Díky pochopení základních vztahů, které byly vysvětleny v přecházející části práce, dále bude analyzována grantová činnost na konkrétní instituci, kterou byla zvolena Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni (dále jen LFP), která má možnost čerpat velké množství grantů či dotací.

3.1 Historie fakulty a studium

Univerzita Karlova byla založena roku 1348 Karlem IV. Tím se stala jednou z nejstarších univerzit ve střední Evropě. Jak se postupem času rozvíjela, tak dosáhla pověsti světoznámé vědecké a vzdělávací instituce. V dnešní době se skládá ze sedmnácti fakult. Z těchto sedmnácti fakult je pět lékařských a jedna z nich se nachází v Plzni. Sama LFP byla založena díky prezidentu republiky dr. Edvardu Benešovi 27. října 1945 a byla první školou univerzitního typu na západě Čech. Nyní zde studuje více než 2 000 studentů, z toho je přibližně 500 zahraničních. Během téměř 70 let jejího působení jí vystudovalo necelých 10 000 lékařů. [19]

Na fakultě si uchazeči o studium vybírají mezi dvěma studijními programy. Prvním programem je všeobecné lékařství, jehož studium obvykle trvá 6 let. Každoročně se do programu přijme 200 studentů. Druhý program je zubní lékařství, které zabere 5 let studia a přijímá se pouze 50 uchazečů. Od roku 1992 je možné studovat také v anglickém jazyce, i když základní výuka probíhá v češtině. Po zdárném dokončení studia absolvent obdrží diplom Doktora medicíny respektive Doktora zubního lékařství. Zájemci o studium převážně důchodového věku mohou již od roku 1987 navštěvovat dvouletý kurz v rámci univerzity třetího věku. Na fakultě probíhá také celá řada výzkumných prací týkajících se například vývoje stavby a funkce lidského těla, nebo vlivu prostředí na zdraví člověka.[19] Úplný výčet je možné nalézt na internetových stránkách LFP. Posledním děkanem fakulty se stal Prof. MUDr. Boris Kreuzberg, CSc., který je také přednostou Kliniky zobrazovacích metod Fakultní nemocnice v Plzni (dále jen FN). Vedení LFP sestává z dvanácti členů. Jedním ze členů je také ředitel FN MUDr. Václav Šimánek, Ph.D.[20]

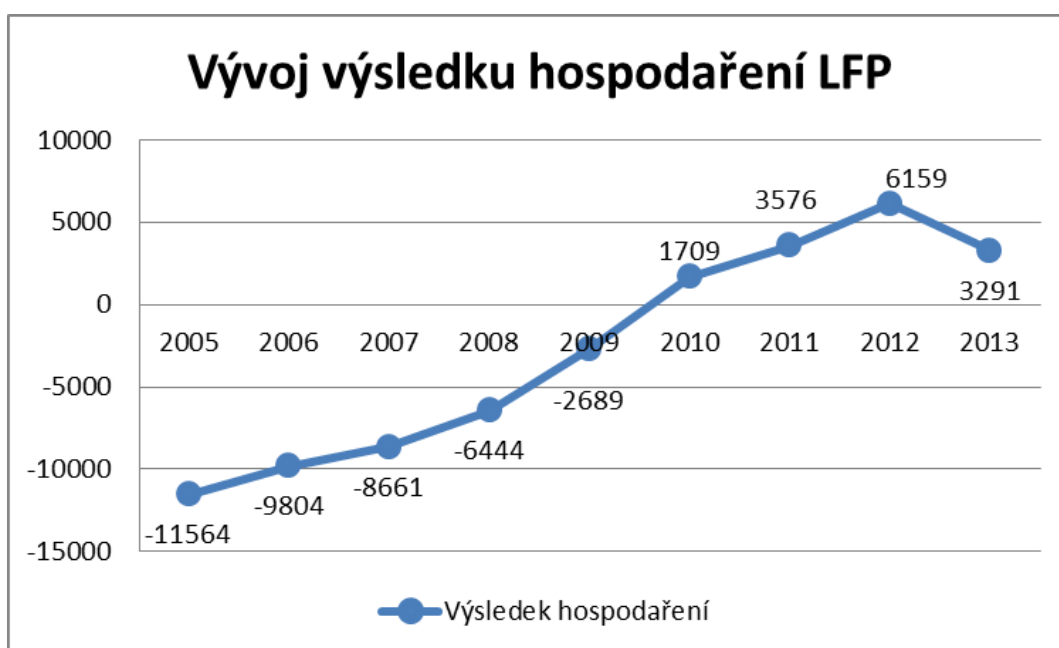
3.2 Spolupráce LFP a FN

Na LFP probíhá teoretická výuka, přednášky, cvičení, semináře a klinické stáže. Praktická výuka se však už uskutečňuje ve FN na Lochotíně nebo na Borech. Někteří doktoři, kteří pracují ve FN, nemají v nemocnici celý úvazek a ten je doplněn úvazkem od fakulty. Tímto jsou doktoři povinni přednášet na hodinách LFP. Tento úzký vztah LFP a FN příznivě pomáhá ke zkvalitnění výuky a výzkumu na fakultě. Studenti studující magisterské obory mají po dokončení studia i jisté a kvalitní uplatnění v prostředí, které si již během studií vyzkoušeli. Naopak pacienti, kteří se přijdou nechat ošetřit do FN, tím automaticky dávají svolení, že se mohou studenti účastnit vyšetření. [21]

3.3 Hospodaření fakulty

V posledních letech fakulta vykazovala zisk a to z toho důvodu, že potřebovala naspořit finanční prostředky do fondů, protože měla v plánu výstavby Biomedicínského centra. Vytváření úspor probíhalo od roku 2010. V Obr. 7 je vidět trend vytváření úspor LFP. Od sledovaného roku 2005 probíhalo snižování ztráty a od zmíněného roku 2010 už byl naopak vytvářen zisk, který byl rozdělován do různých fondů, převážně na výstavbu dlouhodobého majetku.

Obr. 7 Vývoj výsledku hospodaření LFP od roku 2005 do roku 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování z údajů z [22] (v tis. Kč)

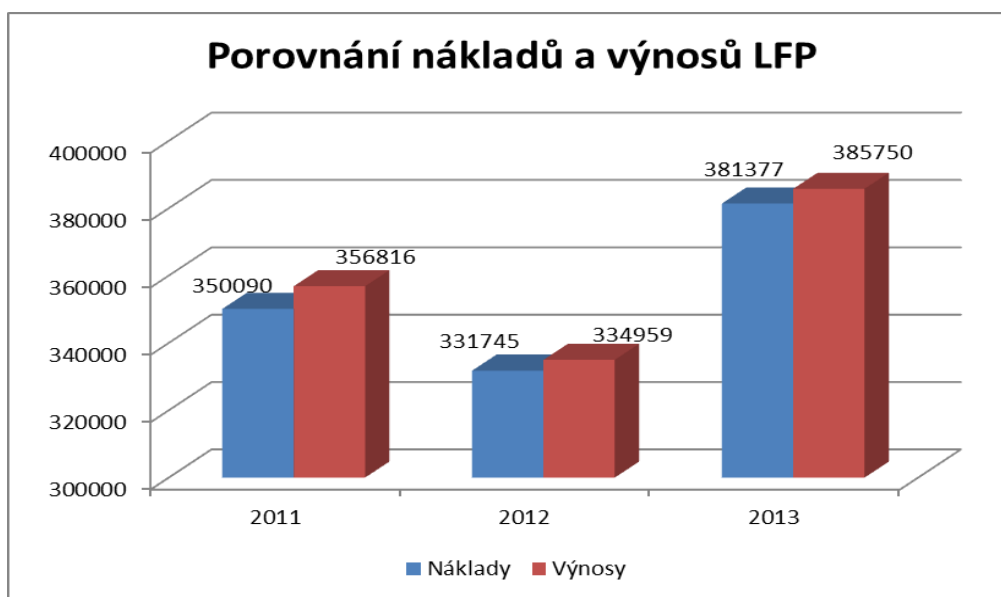
V následující Tab. 4 je uvedena celková výše nákladů, výnosů a hospodářského výsledku jak před zdaněním, tak po zdanění. Výnosy i náklady jsou zde vyčísleny z hlavní činnosti i z doplňkové. V roce 2013 fakulta dosáhla nejvyšších výnosů za poslední tři sledované roky, ale i nejvyšších nákladů. Výše hospodářského výsledku z hlavní činnosti byla 4 365 tis. Kč a v doplňkové činnosti byla účtována ztráta ve výši 580 tis. Kč. Jak již bylo uvedeno, zisk byl rozdělen do několika fondů a to do rezervního, fondu provozních prostředků a fondu odměn. Zbylá částka byla brána jako nerozdělený zisk z minulých let a to v celkové výši 2 868 tis. Kč.

Tab. 4 Náklady a výnosy LFP od roku 2011 do roku 2013 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013
Náklady celkem	350 090	331 745	381 377
Náklady HČ	348 132	329 978	378 948
Náklady DČ	1 958	1 767	2 429
Výnosy Celkem	356 816	334 959	385 750
Výnosy HČ	354 187	332 401	383 313
Výnosy DČ	2 629	2 558	2 437
HV před zdaněním	6 726	3 214	4 373
HV po zdanění	6 726	2 394	3 785

Zdroj: vlastní pracování údajů z o hospodaření 2011 – 2013

Obr. 8 Porovnání výnosů a nákladů od roku 2011 do roku 2013 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní pracování údajů z o hospodaření 2011 – 2013

Pro větší názornost byly údaje z Tab. 4 zpracovány rovněž graficky (viz Obr. 8), který znázorňuje potřebné údaje.

Náklady se převážně skládají z osobních nákladů. Mzdové náklady a dále zákonné pojištění a zákonné sociální náklady se vyšplhaly na 247 828 tis. Kč, což je 65,4 % nákladů na hlavní činnost. Jenom náklady na mzdy představují částku 183 907 tis. Kč. Tyto náklady se dokonce oproti minulému roku zvedly o 8,6 %. Dalšími, ale již méně významnými položkami jsou odpisy a stipendia. Stipendia byla v roce 2013 vyplacena v celkové výši 10 437 tis. Kč. Mzdové náklady u doplňkové činnosti jsou sice nižší v poměru k celkovým nákladům na doplňkovou činnost, ale stejně tak dosahují 48,3 %. Druhou nejčastější položkou jsou materiálové náklady. Struktura příjmů je věnována samostatná podkapitola.

3.4 Struktura financování

Veřejné vysoké školy získávají prostředky na provoz z mnoha různých zdrojů. Tyto zdroje se mohou dělit jak podle účelu, na který jsou poskytnuty, tak také podle zdroje, ze kterého jsou vydány. Může se jednat například o peníze přímo ze státního rozpočtu, o dotace z EU, či od grantových agentur, nebo od soukromých organizací.

LFP v roce 2013 získala dotace a příspěvky z veřejných zdrojů ve výši 245 548 tis. Kč. Základní příspěvek, který byl přidělen, se rozděloval do tří skupin. První skupina byly poskytnuté příspěvky na studijní programy a jejich tvůrčí činnost a to v celkové výši 126 214 tis. Kč. Další dva druhy příspěvků byly na stipendia doktorandských studentů a na fond vzdělávací politiky a jejich výše byla 2020 tis. Kč a 358 tis. Kč. Dále byly přidělovány základní dotace a to na zahraniční studenty a rozvojové programy o celkové sumě 6 218 tis. Kč. Oproti loňskému roku došlo k nárůstu dotací a příspěvků o 21,3 %.

Dále fakulta získala prostředky na výzkum a vývoj. Z veřejných prostředků bylo uděleno od MŠMT 32 774 tis. Kč, od IGA-MZ 110 077 tis. Kč, 1534 tis. Kč ze 7. Rámového programu a 1 157 tis. Kč z kapitálových prostředků MŠMT. Z běžných prostředků bylo vyčerpáno téměř vše a prostředky kapitálové byly využity v plné výši. Běžné prostředky se dělí na dvě oblasti a to na institucionální a účelovou.

Projekty z institucionální podpory (29 627 tis. Kč)

- P 36 („Náhrada, podpora a regenerace funkce některých životně důležitých tkání a orgánů“)
- DKR – volná dotace

Projekty účelové podpory

- COST – 873 tis. Kč
- Specifický školský výzkum - 4 520 tis. Kč
- GA UK - 754 tis. Kč

Fakulta také v roce 2013 získala grant od Interní grantové agentury Ministerstva zdravotnictví. Tento grant byl určen na specializované vzdělávání v celkové výši 3 980 tis. Kč, bylo však vyčerpáno pouze 3 713 tis. Kč, 267 tis. Kč muselo být navraceno zpátky do rozpočtu a to z toho důvodu, že nebyly splněny předem stanovené podmínky (nedostatečný počet atestací). 58 tis. Kč bylo uloženo do fondu na rok 2014. Také byl IGA-MZ poskytnut grant o objemu 11 212 tis. Kč, ale 204 tis. Kč muselo být opět vráceno Ministerstvu zdravotnictví a 135 tis. Kč bylo převedeno do dalšího roku.

Tab. 5 Financování ze strukturálních fondů od r. 2011 do r. 2013 (v tis. Kč)

Operační program	2011	2012	2013
OP VK	6 964	26 014	46 770
PO1 - Počáteční vzdělávání	0	0	0
PO2 - Terciální vz., výzkum a vývoj	5 399	21 264	41 806
Vysokoškolské vzdělávání	2 461	11 622	30 936
Lidské zdroje ve VaV	2 500	5 966	7 092
Partnerství a sítě	438	3 676	3 779
PO3 - Další vzdělávání	1 565	4 750	4 964
OP VaVpl	5 040	11 674	173 060
PO1 - Evropská centra excelence	0	0	0
PO2 - Regionální VaV centra	0	8 549	101 920
PO3 - Komerzializace a popularizace VaV	0	0	0
PO4 - Infrastruktura pro výuku spojenou s výz.	5 040	3 125	71 140
Celkem	12 004	37 688	219 830

Zdroj: vlastní zpracování z údajů z výroční zprávy

Tab. 5 ukazuje, v jakém množství se fakultě dařilo získávat dotace ze strukturálních fondů EU od roku 2011 do roku 2013. Je zde vidět prudký nárůst za tyto sledované

roky. Nárůst je patrný v obou operačních programech. V OP VK měla fakulta nárok čerpat pouze ze dvou oblastí podpory a u obou toho využila. Nejmarkantnější rozdíl je však v OP VaVpI v oblasti podpory Regionální výzkumná a vývojová centra. Zde fakulta získala dotaci v celkové výši 173 060 tis. Kč a to především na výstavbu Biomedicínského centra Lékařské fakulty v Plzni a na první etapu výstavby Univerzitního medicínského centra LF UK v Plzni (UniMeC). Projekt probíhá od dubna 2012 a má být ukončen v červnu 2015 a finanční prostředky, které byly uděleny od EU, se vyšplhaly na 439 106 tis. Kč, ale v roce 2013 se vyčerpalo pouze 49 386 tis. Kč. Biomedicínské centrum má být zcela jedinečné regionální výzkumné centrum v oblasti regenerace a nahrazování orgánů. UniMeC má podstatně zlepšit materiální a technické vybavení pro výzkum a výuku na fakultě. Jedná se vlastně o výstavbu kampusu. Tento projekt se realizoval od května roku 2011 a byl ukončen v březnu roku 2014. Celková výše dotace dosáhla 171 398 tis. Kč a v roce 2013 bylo poskytnuto 72 990 tis. Kč. Všechny projekty, které jsou financovány nebo spolufinancovány, byly dlouhodobého charakteru.

Posledním zdrojem financování LFP jsou její vlastní výnosy. Největší položkou jsou zde poplatky za studium od zahraničních studentů. Mezi dalšími výnosy se nacházejí například poplatky za přijímací řízení, úroky, ubytování, pronájmy. Druhou a třetí nejvyšší položkou ve výnosech jsou kurzové zisky a papírové výnosy. Celkové vlastní výnosy dosahují částky 131 033 tis. Kč.

3.5 Granty a projekty

Fakulta hledá různé zdroje financování. Nejčastěji využívanými zdroji jsou resortní programy vybraných ministerstev, grantové agentury nebo využívání dotačních programů EU. LFP se stala také díky Projektovému a grantovému centru úspěšným žadatelem a řešitelem projektů v různých programech. Finanční prostředky získané touto cestou jsou převážně směřovány do rozvoje vzdělání, přístrojového vybavení či moderních technologií. [23]

3.5.1 Projektové a grantové centrum

Projektové a grantové centrum při LF UK v Plzni bylo založeno 1. června 2007 z důvodu sjednocení týmu odborníků, kteří se zabývají projektovými aktivitami a také je dokáží efektivně zpracovat a tím zvýšit jejich počet. Centrum také pomáhá vědeckým

pracovníkům k přístupu k informacím včetně maximální administrativní podpory při předkládání a řešení projektů. Touto činností plní funkci informačního a poradenského střediska. Centrum fakulty se nachází v Husově ulici v Plzni. Metodické vedení mu zajišťuje paní doc. MUDR. Milena Králíčková, Ph.D. Projektové a grantové centrum zaměstnává celkem pět pracovníků. [24]

3.5.2 Grantová a projektová činnost

Od roku 2007, kdy grantové a projektové centrum začalo vykonávat svoji činnost, získávalo finanční podporu z mnoha zdrojů. Z počátku bylo čerpáno například z Operačního programu Rozvoj lidských vztahů, z fondu Evropské unie – program INTERREG IIIC, od Ministerstva zdravotnictví – IGA, kde bylo vytvořeno devět projektů. Dalšími zdroji financování byly v roce 2007 MŠMT, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Rámcové programy EU, Grantová agentura České republiky, Fond rozvoje vysokých škol. Dohromady v tomto roce probíhalo 39 projektů. Tento počet byl však nejnižší za osmileté sledované období. Nejvíce projektů bylo řešeno v roce 2011 a to celkem 67. [25] O tom, kolik probíhalo v daném roce programů a kolik celkem bylo řešeno projektů, je přiložen v Tab. 6.

Tab. 6 Počet probíhajících projektů od roku 2007 do 2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet programů	12	11	11	11	12	13	12	13
Počet projektů	39	40	56	60	67	60	53	56

Zdroj: vlastní zpracování z údajů z [25]

3.5.3 Úplný výčet poskytovatelů grantů pro LFP

Grantových agentur a i jiných institucí, které poskytují finanční podporu na určité projekty, působí na LFP velké množství. V následujícím výčtu jsou vypsány a rozděleny organizace poskytující granty a projekty, které byly řešené v roce 2014.

Poskytovatelé grantu a počet jejich projektů:

- OP VK → 9 projektů

- IGA MZ → 10 projektů
- GA UK → 4 projekty
- MŠMT - COST → 1 projekt
- MŠMT – Institucionální plán A → 6 projektů
- MŠMT – Institucionální plán B → 8 projektů
- Specifický vysokoškolský výzkum → 9 projektů
- GA ČR → 1 projekt
- PRVOUK → 1 projekt
- CEVA education → 1 projekt
- Fond vzdělávací politiky → 1 projekt
- Podnikatelské vouchery Plzeňského kraje 2014 → 1 projekt
- OP VaVpI → 2 projekty [25]

3.6 Využívání podpory z konkrétních programů

V následujících kapitolách 3.5.1 až 3.5.5 je uvedeno pouze základní členění nejvyužívanějších dotačních programů na LFP. Popsány jsou pouze ty programy, kde bylo v roce 2014 realizováno více projektů, nebo jde o známé grantové agentury. Také je zde uveden úplný výčet všech projektů.

3.6.1 OP VK

V této kapitole bude připomenuto pouze základní dělení na prioritní osy, protože podrobněji je popsán tento operační program v kapitole 2.5.3. Rozdělení prioritních os:

- PO 1: Počáteční vzdělávání
- PO 2: Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj
- PO 3: Další vzdělávání
- PO 4: Systémový rámec celoživotního učení
- PO 5: Technická pomoc [26]

Z tohoto operačního programu je možno čerpat finance díky dvěma typům projektů.

Individuální projekty – dotaci je možné získat na projekty, které jsou zaměřeny na prioritní osy 1, 2, 3, a 4. Tyto projekty se dále dělí na národní, které mají působnost na celém území ČR, a ostatní, které jsou realizovány na regionální úrovni. Délka projektu a výše podpory je stanovena až v konkrétní výzvě. [26]

Globální granty – tyto granty jsou přidělovány na projekty, které podporují prioritní osu 1 a 3. Nejčastěji jsou realizovány na krajské úrovni a jejich výše se pohybuje mezi 400 000 – 25 000 000 Kč, pokud není v konkrétní výzvě stanoveno jinak. Grantový projekt trvá maximálně tři roky. [26]

Konkrétní projekty řešené v roce 2014 v rámci OP VK

- Modernizace didaktických metod cestou podpory systému elektronického vzdělávání
- Inovace praktické výuky v kurikulu zubního lékařství
- Podpora vytváření, rozvoje a mobility kvalitních výzkumně-vývojových týmů na UK
- Zvyšování resekability maligních ložiskových procesů pomocí metod zpřesňujících měření perfúzních parametrů zbytkového jaterního parenchymu
- Molekulární genetika nádorových a kardiovaskulárních chorob
- Transfer znalostí a technologií
- Klinická biochemie
- Modernizace výuky klinického rozhodování napříč pediatrickými obory lékařských fakult v síti MEFANET
- Mezioborové partnerství pro umělou inteligenci
- Prohloubení oborové spolupráce a propojení ústavů lékařské biofyziky
- Propagace přírodovědných oborů prostřednictvím badatelsky orientované výuky a popularizace výzkumu a vývoje [26]

3.6.2 IGA – MZ

Tato interní grantová agentura byla založena z důvodu poskytování finanční podpory pro projekty, které řeší problémy ve zdravotnictví. Podrobněji byla popsána v kapitole 2.5.1.

Konkrétní projekty řešené v roce 2014 financované IGA – MZ

- Analýza mobilních genetických elementů
- Molekulárně biologická a histopatologická charakteristika lymfocytů
- Zvyšování resekability maligních ložiskových procesů
- Antimikrobiální účinky nanopartikulí stříbra modifikované laserem

- Exprese vaskulárního endoteliálního růstového faktoru VEGF-C/D
- Sekundární prevence ICHS ve vybraném vzorku české populace
- Polychlorované perzistentní organické polutanty
- Biopsie sentinelové uzliny u karcinomu prsu
- Hodnocení významu změn molekulárně-biologických faktorů
- Rizikové faktory vzniku zubního kazu [25]

3.6.3 GA ČR

GA ČR není zrovna jedna z nejvíce zastoupených agentur poskytujících finanční pomoc v podobě grantů LFP. Za posledních 8 let fakulta čerpala pouze tři granty. Poslední soutěžní lhůta probíhala 17. 2. 2015 – 31. 3. 2015. Podpora byla vyhlášena na tyto obory:

- standartní grantové projekty,
- postdoktorandské grantové projekty,
- juniorské granty,
- mezinárodní grantové projekty,
- mezinárodní grantové projekty „LA granty“,
- projekty na podporu excelence v základním výzkumu,
- EUROCORES.

V roce 2014 byl řešen pouze jeden projekt od GA ČR s názvem Vztah mezi biologickou aktivitou a intracelulární lokalizací seskviterpenových laktonů a v letošním roce probíhají dva projekty s názvy Aktivace paměti v neuronových sítích mozku a Úloha autonomního nervového systému v rozvoji sepse. [27]

3.6.4 GA UK

Podávat přihlášku o grant mohou studenti, kteří jsou zapsaní na UK v doktorandském nebo magisterském studijním programu. Jeden student může být pouze v jednom projektu jako hlavní řešitel, ale může se být uváděn v řešitelském týmu až u tří projektů. K přihlášce, která se podává elektronicky pomocí aplikace UK, se dále přikládají přílohy jako například životopis, životopis vedoucího včetně jeho publikační činnosti a čestné prohlášení o samostatném zpracování přihlášky. Projekty se pohybují v délce od

jednoho roku do tří let. Veškerá výše grantu je hrazena z MŠMT. Můžou být uhrazeny pouze mzdové náklady, stipendia, cestovné a režijní náklady.[28]

Konkrétní projekty řešené v roce 2014 financované GA UK

- Studium vybraných složek folikulární tekutiny
- Expresní hladina genů tetraspaninové rodiny při vzniku a vývoji kolorektálního karcinomu
- Stanovení regeneračního potenciálu mezanchymálních kmenových buněk
- Radiologické, histochemické a histologické změny m. erector spinae [28]

3.6.5 Specifický vysokoškolský výzkum

Specifický vysokoškolský výzkum (SVV) je program, který podporuje studenty zabývající se výzkumem při uskutečňování magisterských a doktorských studijních programů. Přihlášku podává elektronicky akademický pracovník, který je veden jako hlavní řešitel projektu. Projekty jsou financované opět z MŠMT a jsou rozdělovány na studentské vědecké konference a vědecké projekty. Mezi hrazené náklady patří mzdy, stipendia, cestovné, režijní náklady.[29]

Konkrétní projekty řešené v roce 2014 v rámci SVV

- Hypovitaminoza vitamínu D jako rizikový faktor
- Anatomická rekonstrukce předního zkříženého vazů
- Vliv genetického pozadí na projevy mutace Lurcher
- Hodnocení funkce mitochondrií
- Chromozomální změny u méně obvyklých a vzácných nádorů ledvin
- Výzkum deregulace exprese microRNA
- Molekulární biologie srdečního selhání
- Imunohistochemická detekce a následná kvantifikace mikrocév
- Celostátní studentská vědecká konference [29]

4 Konkrétní projekt

Projekt nese název **Podpora vytváření, rozvoje a mobility kvalitních výzkumně-vývojových týmů na Univerzitě Karlově** a zkráceně se mu říká **Postdoc na UK**. Tento projekt se netýká pouze LFP, ale celé Karlovy Univerzity. Ta totiž na svých čtyřech fakultách (LFP, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta a Přírodovědecká fakulta) vytvoří pracovní místa, která jsou určena pro absolventy doktorandských studií. Místa budou přidělena na základně výběrového řízení pro doktorandy, kteří získali titul na věhlasných VaV institucích v zahraničí i v ČR. 31 studentů musí vyjet na 3 – 6 měsíční stáž do významných vědeckých institucí a své poznatky potom předávat dále svým kolegům, pre- a postgraduálním studentům a dalším, v rámci seminářů, workshopů a letních škol.

4.1 Výzva

MŠMT a OP VK vyhlásilo od 28. března 2011 do 25. listopadu 2011 výzvu k předkládání žádostí projektů z OP VK z prioritní osy 2 (Terciální vzdělávání, výzkum a vývoj) pro oblast podpory 2.3 (Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji). Cílem výzvy č. 30 byla podpora projektů, které pomáhají k podpoře absolventů doktorských studijních programů, souvisejících s činností výzkumných a vývojových týmů na postdoktorandských místech. Aby byla projektová žádost schválena, musí obsahovat obě klíčové aktivity.

Povinnými klíčovými aktivitami byly:

- a) podpora vytváření kvalitních týmů VaV a jejich dalšího rozvoje, hlavně inicializace pracovních míst a startovacích pracovních pozic,
- b) podpora mezisektorové mobility, hlavně mobility mezi výzkumnými institucemi a veřejným a soukromým sektorem,
- c) příprava zapojení jedinců i týmů do mezinárodních projektů a sítí v oblasti VaV.

Aktivita c) je brána jako doplňková. Tyto aktivity musí být v souladu s cíli Národní politiky VaV, tak s Národním programem výzkumu, tj. snaha zajistit rozvoj a obnovu výzkumných kapacit v ČR s využitím možností mezinárodní spolupráce.

Cílovými skupinami u této výzvy byly:

- akademičtí pracovníci nebo ostatní pracovníci vysokých škol,

Konkrétní projekt

- studenti vysokých škol,
- pracovníci VaV institucí.

Žádat o tuto finanční podporu mohly vysoké školy (podle zákona č. 111/1998 Sb.), veřejné výzkumné instituce (podle zákona č. 341/2005 Sb.), nebo další výzkumné organizace (podle zákona š. 130/2002 Sb.). Projektová žádost mohla být předložena pouze jedna, ale mohla obsahovat větší počet klíčových aktivit s různými kombinacemi s doplňkovou aktivitou.

Celková částka, která mohla být v rámci této výzvy alokována, byla 2 300 000 000 Kč, ale z důvodu velkého počtu kvalitních žádostí, mohla být ještě navýšena. Příjemci dotace byli rozděleni do pěti skupin a to podle bodů, které jsou jim přidělovány na základě jejich výsledů v oblasti VaV.

Skupiny

1. skupina:	5 000 000 Kč
2. skupina:	10 000 000 Kč
3. skupina:	50 000 000 Kč
4. skupina:	100 000 000 Kč
5. skupina:	200 000 000 Kč

Na jeden projekt mohla být minimální výše dotace 2 600 000 Kč a maximální hranice byla stanovena na 200 000 000 Kč. Způsobilé výdaje jsou v rámci OP VK uhrazeny v plné výši (z 85% ze zdrojů EU a z 15% ze státního rozpočtu). Projekt mohl být realizován pouze po dobu 36 měsíců a do 30. 6. 2015. Také musely být splněny podmínky monitorování projektu a to během průběhu projekt (v monitorovacích zprávách) a po skončení projektu (v závěrečné zprávě). Projekty byly vybírány podle formálnosti a podle toho, zda splňují kritéria přijatelnosti. Pokud nebyl nějaký projekt zcela správný z hlediska formálnosti, byl vrácen k doplnění nebo přepracování, pokud však projekt neobsahoval správná kritéria přijatelnosti, musel být vyřazen. Projekty byly dále bodově hodnoceny. Seznam schválených žádostí byl uveřejněn na internetových stránkách MŠMT v oblasti Strukturální fondy do deseti dnů od ukončení výzvy. Žádosti byly vyplňovány v aplikaci Benefit7.

Každá žádost musela také obsahovat povinné přílohy. Dokonce i jejich řazení je uvedeno ve výzvě o dotaci. Seznam příloh a řazení bylo tedy následující:

1. doklad o právní subjektivitě žadatele;
2. doklad o přidělení identifikačního čísla;
3. čestné prohlášení partnera s finančním příspěvkem;
4. principy partnerství a prohlášení o partnerství;
5. potvrzení o zařazení projektu do IPRM;
6. doložení odbornosti a zkušenosti mentora a kvality pracoviště;
7. výběrové řízení;
8. další nepovinné přílohy dle potřeb žadatele;
9. předchozí projekt v rámci stejné výzvy, který však nebyl podpořen, jeho hodnocení a komentáře o přepracování projektu.

4.2 Žádost

V první části žádosti se nejprve uvádějí souhrnné informace o projektu. Mezi základní údaje patří označení operačního programu, prioritní osy, oblasti podpory, výzvy, typ projektu a kód a název prioritního tématu. Následují informace o konkrétním projektu, jako je jeho název, zkrácený název atd. Na Obr. 9 a Obr. 10 je ukázán vzhled a struktura žádosti Benefit7.

Obr. 9 Ukázka vzhledu a struktury žádosti Benefit7

Finální verze žádosti (VK-IP)

Unikátní kód žádosti:	1HZ4aP0001	
I. Souhrnné informace o projektu		
Číslo operačního programu:	CZ.1.07	
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
Číslo prioritní osy:	7.2	
Název prioritní osy:	Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj	
Číslo oblasti podpory:	7.2.3	
Název oblasti podpory:	Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji	

Zdroj: Žádost projektu v aplikaci Benefit7

Obr. 10 Informace o projektu v žádosti Benefit7

Projekt

Název projektu:	Podpora vytváření, rozvoje a mobility kvalitních výzkumně-vývojových týmů na Univerzitě Karlově		
Zkrácený název projektu:	Postdocí na UK		
Název projektu anglicky:	Support of establishment, development, and mobility of quality research teams at the Charles University		
Předpokládané datum zahájení projektu:	01.01.2012	Předpokládané datum ukončení projektu:	31.12.2014
Předpokládaná doba trvání projektu v měsících:	36,0		
Typ účetní jednotky:	Pro jednotky u nichž hlavním předmětem činnosti není podnikání		
Účetní osnova:	504/2002 Sb./401-414 (FZ 06/2003)		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Žádost finálně uložena v IS BENEFIT7 dne: 19.05.2011 09:41 Unikátní klíč: 1HZ4aP0001

Zdroj: Žádost v aplikaci Benefit7

Jak již bylo zmíněno na začátku 4. kapitoly, projekt nese název **Podpora vzdělávání, rozvoje a mobility kvalitních výzkumně-vývojových týmů na Univerzitě Karlově** se zkráceným názvem **Postdocí na UK**. Zahájení projektu se datuje k 1. 1. 2012 a konec k 31. 12. 2014, tudíž splnil dobu realizace, která měla být maximálně 36 měsíců. Předpokládané způsobilé náklady byly vyčísleny na **129 910 620 Kč**. Žadatelem projektu je Univerzita Karlova v Praze. Ta musí doložit svoje zkušenosti s realizací a řízením projektů v této oblasti. Od roku 2005 – 2010 proběhly 3 projekty celouniverzitního typu, které jsou zkráceně popsány v žádosti. Každá fakulta má ale bohaté zkušenosti s podobnými typy projektů. Dále musela univerzita uvést, zda má zkušenosti s prací s cílovou skupinou. S tímto parametrem neměla UK také žádný problém. Univerzita má mnohaleté zkušenosti s výukou na všech úrovních.

4.2.1 Popis projektu

Jednalo se o velmi rozsáhlý projekt, neboť se uskutečnil na čtyřech fakultách. Celkem bylo realizováno 64 klíčových aktivit. Podrobněji budou rozepsány pouze ty, které se týkají LFP. Na této fakultě bylo uskutečněno celkem 10 aktivit. Všechny se týkaly buď podpory intersektorální mobility, nebo podpory vytváření kvalitních týmů ve výzkumu

že spolupráce s touto firmou upevní vztahy mezi univerzitní a podnikatelskou sférou na regionální úrovni.

Aktivita č. 39 **Náklady: 3 045 000 Kč**

Pro „postdoka“ bude vytvořeno místo na Ústavu mikrobiologie LF UK v Plzni se zaměřením na studium rezistence gramnegativních bakterií k vybraným antibiotikům, dále také na mechanismy rezistence na molekulárně-genetické a proteomické úrovni. „Postdok“ bude muset zpracovat vlastní izoláty a vytvořit návrh na metodický přístup a zavádění nových technologií. Touto aktivitou se získá posila na vědeckovýzkumném ústavu, musí se vypracovat náležitá studie, publikovat v prestižním mezinárodním časopise a na konferencích.

Aktivita č. 40 **Náklady: 932 000 Kč**

Tento dvouměsíční studijní pobyt se uskuteční v polském Národním ústavu léků ve Varšavě, kde se místní laboratoř řadí se světové špičce. Zde student získá zkušenosti v mezinárodním výzkumném týmu, kde je nutné komunikovat v angličtině. Bude zde pracovat na souboru vlastních bakteriálních izolátů a osvojí si složité genetické experimenty. Tyto techniky pak bude postupně zavádět na Ústavu mikrobiologie LFP. Následně budou muset vzniknout 1 – 2 společné publikace v mezinárodních časopisech. Očekává se také, že se „postdok“ zapojí do evropských grantových projektů.

Aktivita č. 41 **Náklady: 3 266 000 Kč**

Cílem této aktivity bude ukázat studentům aplikovaný výzkum a tím zatraktivnit vědeckou práci. Studenti od 4. do 6. ročníku všeobecného lékařství budou mít jednou měsíčně o aplikovaném výzkumu. Výstupem u této činnosti bude hlavně vytvoření výzkumného týmu (mentor, „postdok“, odborný asistent, PhD student a laborant), publikace v prestižních časopisech, zavedení nového nepovinného předmětu, inovace e-learningového kurzu a za tři roky by mělo být vyškoleny cca 85 osob.

Aktivita č. 42 **Náklady: 790 193 Kč**

Vybraný „postdok“ absolvuje dvě stáže. První stáž je zahraniční na Ústavu lékařské chemie, biochemie a klinické biochemie v Bratislavě a potrvá dva měsíce. Druhá praktická část se uskuteční na CEPHA s. r. o. za účelem inspirace a realizace projektů aplikovaného farmaceutického výzkumu ve středně velké firmě po dobu jednoho

Tab. 7 Harmonogram klíčových aktivit pro LFP v letech 2012 – 2014

Rok 2012	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Aktivita č. 35	x	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x
Aktivita č. 36									x	x		
Aktivita č. 37	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 38						x	x	x	x			
Aktivita č. 39	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 40										x	x	
Aktivita č. 41	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 42									x	x		
Aktivita č. 43	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 44									x	x	x	
Rok 2013	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Aktivita č. 35	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 36			x	x	x							
Aktivita č. 37	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 38												
Aktivita č. 39	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 40										x	x	
Aktivita č. 41	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 42		x										
Aktivita č. 43	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 44												
Rok 2014	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Aktivita č. 35	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 36												
Aktivita č. 37	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 38												
Aktivita č. 39	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 40										x	x	
Aktivita č. 41	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 42												
Aktivita č. 43	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktivita č. 44												

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů z projektu

4.2.3 Realizační tým

Na celém projektu se bude podle plánu podílet 72 osob. V rámci LFP se to týká:

- 5 postdoků → 40 000 Kč/osobu na měsíc,
- hlavní manažer – koordinátor projektu,

- věcný manažer – koordinátor fakulty,
- finanční manažer,
- administrativní pracovník,
- mentor.

Hlavní manažer sídlí na rektorátu a stará se o celý projekt pro všechny čtyři fakulty. Celkem v projektu působí čtyři věcní manažeři. Na každé fakultě sídlí jeden. Ti musí úzce spolupracovat s hlavním manažerem. Finanční manažer se také nachází na rektorátu a má na starosti rozpočet projektu, zodpovídá za proplácení nároků, které vychází z monitorovacích zpráv. Administrativních pracovníků je více. Jeden s působností na rektorátu jako pomoc hlavního a finančního manažera a další čtyři na jednotlivých fakultách. Poslední pozicí je mentor. Ten však pracuje pouze nárázově a jako jediný podepíše Dohodu o provedení práce. Povinností mentora bude se podílet na výběru „postdoka“ a sestavit jeho individuální pracovní plán.

4.2.4 Další náležitosti žádosti

V žádosti lze nalézt ještě mnoho dalších náležitostí, které zde, vzhledem k rozsahu práce, nebudou všechny uvedeny. Velkou kapitolou je také plánovaný rozpočet projektu. V úvodu této kapitoly bylo uvedeno, že celkový rozpočet byl vyčíslen na 129 910 620 Kč a LFP náleží 18 397 099 Kč. Dalším způsobem rozdělení rozpočtu je na prostředky z EU, která se na financování podílí 85 % a to částkou 110 424 027 Kč, a na prostředky z MŠMT v sumě 19 486 593 Kč.

Také se musí ověřit, zda projekt podporuje hlavní témata OP VK, tj. jestli má vliv na rovné příležitosti a udržitelný rozvoj. Na první hledisko nemá projekt v tomto směru přímý dopad, ale vedlejší ano. „Postdokové“ budou vybíráni podle znalostí, tudíž nebudou zohledňováni mužští pracovníci. Dále v pozici mentorů budou zaměstnáni pracovníci, kteří už jsou ve vyšší věkové skupině a dostanou tím kvalitní a hodnotné uplatnění. Ve druhém hledisku je posuzování poněkud jasnější. Projekt má jasný vliv na udržitelný rozvoj. Díky projektu dojde ke zkvalitnění vědy a tím i posílení konkurenceschopnosti ČR v Evropě.

Dále žádost také obsahuje popsané monitorovací indikátory, čímž je myšlen počet osob, které budou podpořeni díky realizaci tohoto projektu, také informace o výběrovém

řízení, o způsobu zajištění publicity, synergické a další projekty, které jsou realizované ve stejné době, čestné prohlášení a přílohy.

4.3 Realizace projektu

Během prvních čtyř měsíců prvního roku realizace projektu byly uzavírány smlouvy a dohody s projektovým týmem. Dále musela proběhnout výběrová řízení na pozice „postdoků“, kteří nastoupili (tj. 1. 4. 2012) na svá pracovní místa (Ústav patologické fyziologie, Ústav klinické biochemie a hematologie, Stomatologická klinika a Ústav mikrobiologie a k 1. 7. 2012 to byl poslední doktorand LFP 05 na Ústav lékařské chemie a biochemie). V prvních měsících si „postdoci“ vytvářeli své vědecko-výzkumné týmy a začali pracovat na svém výzkumu. Také museli absolvovat pracovní stáž na ústavech, které jsou špičkami ve svých oborech. Všichni se podíleli na výuce pregraduálních a postgraduálních studentů, zaváděli nové předměty a hlavně museli publikovat své závěry v renomovaných časopisech.

LFP 01

„Postdok“ s označením LFP 01 se účastnil dvou aktivit (35, 36) a během trvání projektu vycestoval na dvě stáže, první proběhla v německém Leipzigu a druhá ve španělské Seville. S oběma univerzitami byla navázána úzká spolupráce. Ke konci projektu se převážně věnoval histologickému vyšetření mozečků pokusných myši. Také se podílel na článcích, které byly nebo teprve budou publikovány v odborných časopisech. V prosinci roku 2014 své výsledky přednášel v Praze a vytvořil nový předmět, který byl zařazen do nabídky volitelných předmětů.

LFP 02

Postdoktorand, který byl zapojen do klíčových aktivit (37, 38), se v posledním monitorovacím období převážně zaměřil na prezentaci získaných výsledků. Dále prováděl ověřovací matematické simulace, které sloužily ke korekci. V roce 2014 také vedl předmět Matematické modelování v biologii a medicíně. Během tří let se zúčastnil stáže ve firmě COMTES FHT a. s., kde díky spolupráci vyšla v posledním roce publikace, která shrnovala dosažené výsledky matematického modelování kovů s ultra-jemnou strukturou.

LFP 03

„Postdok“ prováděl aktivity (39, 40) začal pracovat na svém projektu v biochemických analýzách. Také tuto analýzu prováděl v italské Seině, kde pracoval na analýze plazmidů. V posledním roce publikoval v naprůměrných vědeckých časopisech. Díky stáži v Itálii byla navázána dlouhodobá spolupráce s prestižní laboratoří.

LFP 04

„Postdok“, který se účastnil aktivit (41, 42), byl ve své činnosti velice úspěšný. Využil e-learningového pojetí výuky a díky němu získal cenu od České společnosti klinické biochemie. Za tímto účelem musel připravit obsáhlé prezentace, studijní texty, kontrolní testy, namluvit prezentace atd. Také byly vytvořeny dvě publikace ve spolupráci se slovenskou univerzitou, kam vyjel na zahraniční stáž. Druhou stáž absolvoval v Miláně. Zde se také podílel na publikacích.

LFP 05

Aktivita (43, 44) vykonaná „postdokem“ s označením LFP 05 byla převážně publikování a vyučování na praktikách z lékařské chemie a biochemie. Také vytvořila nový předmět, který se nazývá Kmenové buňky a jejich potenciál. Doktorka se také účastnila stáže v Polsku, kde získala mnoho výsledků, a předpokládá se, že budou v blízké době také publikovány.

4.3.1 Problémy vzniklé během projektu

Nejčastěji vyskytujícími se problémy byly opožděné dodávky specifického druhu materiálu. Také kvůli tomu, že všechny dražší nákupy musely být uskutečňovány formou výběrového řízení, došlo v některých případech k prodlevám. Konkrétně se jednalo o čekání na matematický software, reagentie, chemikálie a pracovní notebook.

Dalším problémem bylo to, že u LFP 01 se muselo změnit místo stáže i datum. V daném termínu se nemohla uskutečnit stáž ve Španělské Seville, ale proběhla až v posledním roce realizace. U druhé stáže muselo být změněno místo, protože se výzkum nemohl uskutečnit na univerzitě v Rotterdamu, byl přesunut na University of Leipzig.

4.3.2 Publicita

Aby bylo dodrženo pravidlo publicity, byl v regionálních novinách uveden článek o financování ze strukturálních fondů EU. Článek byl uveřejněn 22. října 2014 v Deníku (viz Obr. 11). Také ve všech publikacích, které byly uveřejněny díky projektům financovaným z EU, musí být označení o zdroji financování. Také v prezentacích k nově vzniklým předmětům, musí být přiloženo náležité označení.

Obr. 11 Článek v novinách o financování z EU

Zdroj: Deník, 22. 10. 2014

4.4 Závěrečná zpráva

Závěrečná zpráva není zatím bohužel k dispozici. Momentálně se nachází na MŠMT ke schválení. Termín odevzdání závěrečné zprávy je ustanoven na dva měsíce po skončení projektu, tj. do 28. února 2015. Z poslední monitorovací zprávy se však některé závěry dají odvodit.

Tab. 8 Konkrétní počty monitorovacích indikátorů projektu

Monitorovací indikátory	Minimum	Min. období	Celkem
Počet podpořených osob			
Další vzdělávání	20	25	45
Počáteční vzdělávání	355	270	775
Počet úspěšně podpořených osob			
Další vzdělávání	12	3	21
Počáteční vzdělávání	290	63	516

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů z projektu

Z Tab. 8 lze odvodit, že bylo podpořeno velké množství studentů. Už z tohoto hlediska se může projekt posuzovat za zdařilý, protože nově nabyté výsledky výzkumu byly předány dalším lékařům. V některých případech předem stanovené indikátory byly překročeny dvojnásobně.

Projekt lze vyhodnotit rovněž z pohledu LFP jako velmi úspěšný. Docházelo pouze k minimálním změnám od plánu. Všechny činnosti se nakonec uskutečnily v předem stanoveném rozsahu. Přínos pro LFP a pro celý kraj lze ale v tomto případě velmi špatně kvantifikovat. Na jedné straně se sice dá spočítat, kolik studentů se zúčastnilo seminářů, e-learningové výuky, v kolika časopisech nebo na kolika konferencích byly výsledky představeny, ale na druhé straně přínos pro běžné pacienty zde vyčíslit nelze.

5 Návrhy a opatření

Tato část se věnuje návrhům na zlepšení a opatřením, které by mohly dopomoci k efektivnějšímu využívání grantů a dotací. LFP má k čerpání finanční podpory zřízené Projektové a grantové centrum. Centrum se každoročně stará o více než padesát projektů. Poslední dobou se fakulta zaměřuje na velice rozsáhlé projekty, které jsou dotované z fondů EU. Díky těmto rozsáhlým projektům dochází k výstavbě Biomedicínského centra a UniMeC.

Co se týká LFP a čerpání finančních grantů a dotací, by měla fakulta také dbát na to, aby dodržela všechny podmínky, které uvedla do projektové žádosti. Kvůli těmto důvodům musela být navracena část peněz z grantu od IGA MZ. Kvůli neúplnému plnění předem stanovených podmínek se zbytečně přichází z této agentury o poskytnuté finance.

Ze strukturálních fondů EU získává LFP velký objem finančních prostředků. Také by se ale měli více zaměřit na granty, které vypisují grantové agentury, jako jsou například GA UK, GA ČR. Z těchto agentur v posledních letech bylo čerpáno minimálně. Nelze ale říci, jaké výzvy byly vyhlášeny, zda to bylo pro vůbec LFP vhodné.

Aby k využívání dotací na projekty mohlo docházet v takovéto míře, bylo by vhodné, aby se zvýšil zájem studentů o vývojovou a výzkumnou činnost a o práci na těchto projektech. Zapojení studentů do projektů již v pregraduálním studiu by zvýšilo jejich zájem se na výzkumu a vývoji v budoucnu podílet. Vytvořili by si vztah k VaV a kontakty v této sféře a raději by se zapojili i do postgraduálního studia. Tím by se také rozšířila základna studentů, kteří se chtějí zapojit do výzkumu. Problémem, proč není více postdoktorandských studentů, je také to, že při přechodu do zaměstnání nejsou dostatečně podporováni vedením kliniky. V některých případech je vedení neutrální, v jiných až dokonce nevyhází svým lékařům vstříc při zvyšování jejich vzdělání. Tento problém je však individuální podle kliniky, kde se lékař nachází.

Jedinými návrhy na zlepšení může být:

- **zapojení pregraduálních studentů do projektů VaV**, tím se zvýší také počet lidí, kteří mohou na projektech pracovat a o podporu žádat,
- **dodržování stanovených podmínek**, aby se nemusely dotace částečně vracet,
- **využívání grantových agentur**, které jsou momentálně lehce opomíjeny,

- **pokračovat v započaté práci**, kterou LFP a Projektové a grantové centrum v této oblasti vykonávají.

Zaměřením se na tyto body je možné dosáhnout zvýšení objemu finančních prostředků poskytnuté formou grantů a dotací.

Závěr

Bakalářská práce „Analýza grantových činností“ je zpracována na konkrétní instituci, kterou je Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni. V první polovině se práce zaměřuje na teoretickou stránku této problematiky. Po upřesnění základních pojmů a vztahů ohledně veřejného sektoru a fungování neziskových organizací následuje popis činnosti agentury z pohledu poskytovatele grantu. Dále se práce zaměřuje na školství obecně, ale také na vysoké školství a jeho hospodaření a financování, buď formou normativního příspěvku, nebo jinými druhy financování jako jsou právě granty a dotace ze strukturálních fondů EU.

Po teoretické části je práce zaměřena nejprve na její hospodaření a podrobněji jsou popsány zdroje financování. Veřejné vysoké školy se zpravidla snaží o vyrovnané hospodaření. Během posledních pár let se LFP podařilo dokonce dosahovat zisku, který byl později využit na výstavbu Biomedicínského centra a UniMeC. Bylo již popsáno, že většina nákladů LFP jsou mzdového charakteru, kde je zahrnuto i zdravotní a sociální pojištění placené za zaměstnance. Na druhé straně příjmy ze státního rozpočtu, hlavně z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jsou nejvýznamnějšími položkami na příjmové straně rozvahy. Jako příjmy ze státního rozpočtu je však uváděna i podpora, která je získána formou grantu či dotace.

Nejvýznamnější dotace získává LFP ze strukturálních fondů EU, a to jak z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, díky kterému se stavějí Biomedicínské centrum a UniMeC, tak z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které financuje projekt popsáný ve 4. kapitole na podporu postgraduálních studentů. Další institucí, která pravidelně poskytuje granty LFP, je Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví. Při řešení posledního projektu od této agentury však nastal problém a musela být část grantu vrácena Ministerstvu zdravotnictví.

To ale nemění nic na tom, že LFP je úspěšným řešitelem projektů financovaných formou grantů a dotací již několik let a to také díky Projektovému a grantovému centru, které se o projekty stará z hlediska administrativního. Od roku 2011 sice počet řešených projektů mírně klesal, ale do letošního roku ani v jednom období **neklesl pod hranici 50 projektů**. I tento údaj dokládá, že LFP se těší dobré pověsti u poskytovatelů podpory.

V kapitole, kde je popsán konkrétní projekt, bylo vysvětleno, jak celá tato záležitost probíhá. Problematika získání dotace, konkrétně z OP VK, zde je znázorněna již od vyhlášení výzvy až po ukončení projektu a jeho závěrečné zprávy. Bohužel, závěrečná zpráva k tomuto projektu není k dispozici, a to z důvodu, že již sepsaná zpráva se právě nachází na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Zde čeká na své schválení. Každoročně byly sestavovány monitorovací zprávy, kde se sledovalo, zda dochází k plnění podmínek, které byly uvedeny v žádosti. Monitorovacích indikátorů bylo stanoveno několik, a to například počet publikací, které musely být vydány v renomovaných lékařských časopisech, přednášky či konference, kde musela být účast posluchačů stvrzena jejich jmény a podpisy. Projekt, který je v práci uveden, je velice rozsáhlý a spadá pod Univerzitu Karlovu. Jsou do něj zapojeny čtyři fakulty a to LFP, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta a Přírodovědecká fakulta. Částka, která byla na tento projekt poskytnuta, se vyšplhala na **129 910 620 Kč**.

Projekt proběhl v celkové délce 36 měsíců. Všech stanovených cílů bylo dosaženo a některé monitorovací indikátory byly splněny ve větší míře, než bylo původně plánováno. Nelze ale finančně vyčíslit, jakých medicínských objevů a přínosů bylo díky projektu dosaženo. Tyto objevy jsou díky publikacím, konferencím, přednáškám a nově vzniklým předmětům dále předávány ostatním lékařům a studentům, kteří mohou tyto nově nabyté informace uplatnit ve své praxi. Už jenom to, že jeden „postdok“ se věnoval výzkumu antibiotické rezistence, může přispět ke zlepšení zdraví celé populace. Tento projekt se dá tedy hodnotit jako úspěšný a finanční podpora byla jistě využita smysluplně, s profitem jiným než finančním.

V závěru této práce jsou také navržena některá doporučení, jak by se dala grantová činnost na LFP ještě zvýšit. Tím, že se **vzbudí zájem již pregraduálních studentů** na výzkumu a vývoji, zvýší se množství žadatelů o grant. Nově vystudovaní lékaři by měli být **podporováni v postgraduálním studiu** nejlépe vedením své kliniky, kde slouží. Také se musí fakulta zaměřit na to, aby byla schopna **dodržet podmínky**, které byly stanoveny před poskytnutím podpory, aby se nemusela část peněz vracet poskytovateli. Ke zvýšení počtu grantů by vedlo i **komplexnější zapojení poskytovatelů**. V posledním roce byla například opomíjena Grantová agentura České republiky. Nejdůležitějším bodem však zůstává to, aby se během realizace projektu **pokračovalo v nynějším nasazení a v práci**, kterou LFP a Projektové a grantové centrum v této

Závěr

oblasti nyní vykonává. Díky navýšení grantů by fakulta získávala nejen více peněz, ale také by rostlo její jméno v akademické obci. Lepší pověsti a úrovně by mohla dosáhnout i plzeňská Fakultní nemocnice.

Seznam tabulek

Tab. 1 Struktura veřejných výdajů na školství v roce 2008 až 2013 v mil. Kč.....	21
Tab. 2 Veřejné výdaje na školství a jejich podíl na HDP v mil. Kč.....	22
Tab. 3 Dotace a příspěvky na činnost vysokých škol od 2013 do 2015 v tis. Kč.....	26
Tab. 4 Náklady a výnosy LFP od roku 2011 do roku 2013 (v tis. Kč).....	35
Tab. 5 Financování ze strukturálních fondů od r. 2011 do r. 2013 (v tis. Kč).....	37
Tab. 6 Počet probíhajících projektů od roku 2007 do 2014.....	39
Tab. 7 Harmonogram klíčových aktivit pro LFP v letech 2012 – 2014.....	51
Tab. 8 Konkrétní počty monitorovacích indikátorů projektu	56

Seznam obrázků

Obr. 1 Cyklus grantového procesu	15
Obr. 2 Vývoj počtu studentů a fakult od roku 1989/1990 do 2013/2014	23
Obr. 3 Tempo růstu nebo poklesu průměrného normativu od roku 2009 do 2015.....	25
Obr. 4 Projektový cyklus	29
Obr. 5 Logo OP VK.....	30
Obr. 6 Logo OP VaVpI.....	31
Obr. 7 Vývoj výsledku hospodaření LFP od roku 2005 do roku 2013 (v tis. Kč).....	34
Obr. 8 Porovnání výnosů a nákladů od roku 2011 do roku 2013 (v tis. Kč).....	35
Obr. 9 Ukázka vzhledu a struktury žádosti Benefit7	46
Obr. 10 Informace o projektu v žádosti Benefit7	47
Obr. 11 Článek v novinách o financování z EU	55

Seznam použitých zkratk

tj.	to je
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GA ČR	Grantová agentura České republiky
GA UK	Grantová agentura Univerzity Karlovy
IGA MZ	Interní grantová agentura Ministerstva zdravotnictví
OP VaVpI	Operační program Výzkum a Vývoj pro inovace
OP VZ	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
VOŠ	Vyšší odborné školy
VŠ	Vysoké školy
ZŠ	Základní školy
LFP	Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni
FN	Fakultní nemocnice
VaV	Výzkum a vývoj
UniMeC	Univerzitní medicínské centrum
UK	Univerzita Karlova
SVV	Specifický vysokoškolský výzkum
Postdok	Student postgraduálního studia
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Seznam zdrojů

- [1] BOUKAL, Petr a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8, str. 7
- [2] HURYTOVÁ, Ivana. *Grantování: proces přidělování nadačních příspěvků*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 2001, 44 s. ISBN 80-7239-092-9. (str. 43)
- [3] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 555 s. ISBN 80-7357-052-1
- [4] TAUER, Vladimír, Helena ZEMÁNKOVÁ a Jana ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
- [5] Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, §6, 7, 18
- [6] Zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, § 4
- [7] Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, § 3, 14
- [8] Statistická ročenka školství – soubor ekonomických ukazatelů 2013. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, 3. 7. 2014, [cit. 21. 3. 2015] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-soubor-ekonomickych-ukazatelu-5>
- [9] Státní rozpočet v kostce - 2014. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Ministerstvo financí ČR. 28. 3. 2014 [cit. 15. 3. 2015]. Dostupný z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2014-17501>
- [10] Tab.12.08 Vysoké školy (1989 – 2013). *Český statistický úřad* [online]. ČSÚ, 16. 5. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupný z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-od-roku-1989-wau52m1y38#12>
- [11] Rozpis rozpočtu vysokých školy na rok 2015. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, 3. 7. 2014, [cit. 21. 3. 2015] Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/rozpis-rozpocet-vysokych-skol-na-rok-2015>
- [12] O GA ČR. *Grantová agentura České republiky* [online], GA ČR, © 2015, [cit. 21. 3. 2015], Dostupné z: <http://www.gacr.cz/o-ga-cr/o-nas/>

[13] Grantová agentura UK. *Univerzita Karlova* [online], Univerzita Karlova v Praze, © 2015, [cit. 21. 3. 2015], Dostupné z: <http://www.cuni.cz/UK-33.html>

[14] Statut IGA MZČR. *Ministerstvo zdravotnictví České republiky* [online], Ministerstvo zdravotnictví, © 2015, [cit. 21. 3. 2015], Dostupné z: http://iga.mzcr.cz/shareIGA/Statut_IGA_MZ.pdf

[15] Co je OP VK?. *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online], Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, 26. 8. 2013, [cit. 21. 3. 2015], Dostupný z: <http://www.op-vk.cz/cs/siroka-verejnost/co-je-op-vk.html>

[16] Rok 2014 byl pro OP VK z hlediska čerpání velmi úspěšný. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online], MŠMT, 13. ledna 2015, [cit. 21. 3. 2015], Dostupný z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/rok-2014-byl-pro-op-vk-z-hlediska-cerpani-velmi-uspesny>

[17] Co je OP VaVpI?. *Operační program Výzkum a vývoj pro inovace* [online], Operační program Výzkum a vývoj pro inovace, 19. 8. 2013, [cit. 21. 3. 2015], Dostupný z: <http://www.opvavpi.cz/cs/siroka-verejnost/co-je-op-vavpi.html>

[18] OP Výzkum, vývoj a vzdělávání období 2014 – 2020. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online], MŠMT, © 2013 – 2015, [cit. 21. 3. 2015], Dostupný z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vvv>

[19] Historie fakulty. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno: 6. 6. 2012, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/clanek/28-historie-fakulty.html>

[20] Kolegium děkana. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno: 27. 1. 2015, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/clanek/63-kolegium-dekana.html>

[21] Spolupráce LF a FN Plzeň. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno: 19. 11. 2013, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/clanek/85-spoluprace-lf-a-fn-plzen.html>

[22] *Výroční zpráva o hospodaření 2013, 2014*. Plzeň: Lékařská fakulta v Plzni, Univerzita Karlova v Praze

- [23] Granty a projekty. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/sekce/56-granty-a-projekty.html>
- [24] Projektové a grantové centrum. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, 30. 12. 2013, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/sekce/76-projektove-a-grantove-centrum.html>
- [25] Přehled projektů realizovaných na LF UK v Plzni. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, 25. 6. 2014, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/sekce/391-prehled-zakladnich-grantu.html>
- [26] Granty a projekty na LF UK v Plzni. OP VK. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno 12. 1. 2015, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: <http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2447-op-vk.html>
- [27] Granty a projekty na LF UK v Plzni. Grantová agentura České republiky. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno 16. 2. 2015, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: [http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2120-grantova-agentura-ceske-republiky-\(ga-cr\)-.html](http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2120-grantova-agentura-ceske-republiky-(ga-cr)-.html)
- [28] Granty a projekty na LF UK v Plzni. Grantová agentura UK. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno 12. 1. 2015, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: [http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2448-grantova-agentura-uk-\(ga-uk\).html](http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2448-grantova-agentura-uk-(ga-uk).html)
- [29] Granty a projekty na LF UK v Plzni. Specifický vysokoškolský výzkum. *Lékařská fakulta v Plzni* [online], Lékařská fakulta v Plzni Univerzita Karlova v Praze, upraveno 12. 1. 2015, [cit. 9. 4. 2015], Dostupný z: [http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2449-specificky-vysokoskolsky-vyzkum-\(svv\).html](http://www.lfp.cuni.cz/clanek/2449-specificky-vysokoskolsky-vyzkum-(svv).html)

Abstrakt

ŠRÁMKOVÁ, S. *Analýza grantových činností*. Bakalářská práce.

Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 69 s., 2015

Klíčová slova: granty, dotace z EU, financování vysokých škol, projekty

Hlavním cílem této bakalářské práce je zanalyzovat dotační a grantovou činnost na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni. Nejprve jsou v teoretické části vysvětleny základní pojmy z oblasti veřejného a neziskového sektoru. Dále je naznačena problematika z pohledu poskytovatele grantu a jednotlivé grantové agentury a operační programy jsou zde popsány. V druhé polovině je práce zaměřena na analýzu realizovaných projektů. Práce popisuje celý proces grantování na konkrétním projektu, od vyhlášení výzvy, průběhu a až po jeho vyhodnocení. V závěru je zhodnocena činnost fakulty v této oblasti a návrhy na zlepšení.

Abstract

ŠRÁMKOVÁ, S. *Analysis of grant activities*. Bachelor thesis.

Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 69 s., 2015

Key words: grants, grants from EU, financing of universities, projects

The main goal of this bachelor thesis is to analyse grant activities at the Faculty of medicine at the Charles University in Pilsen. In the first part of the thesis, there are explained basic terms in public and nonprofit sector. Then there are described problems from the view of grant provider. The thesis includes the list of grant agencies and operating programs. The second part of the thesis is targeted to analysing realized projects. The whole process of grant is shown on the specific project. The project is described from the submission of the application over the process to the evaluation. Target analysis and improvement suggestions are written in the end of the thesis.